

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1973 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 266

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 370

Περὶ δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος εἰς ἑνιαῖον κείμενον.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 155 τῆς 19ης Αὐγούστου 1973 Προεδρικοῦ Διατάγματος δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 181 τῆς 19ης Αὐγούστου 1973 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως Ψηφίσματος «περὶ τῶν τροποποιήσεων τοῦ ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου 1968 Συντάγματος».

2. Τὰ ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1973, 9 τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1973 καὶ 12 τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1973 πρακτικὰ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ,

Διατάσσομεν

τὴν δημοσίευσιν διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἑνιαίου κειμένου τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντος ὡς ἀκολούθως:

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἱστορικῆς εὐθύνης του ἔναντι τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, πιστὸς εἰς τὰς ἀξίας τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῆς δημοκρατίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προόδου καὶ ἐμφορούμενος ἀπὸ τὴν θέλησιν

νὰ διασφαλίσῃ τὴν ἐθνικὴν καὶ κρατικὴν ἑνότητα, νὰ ἑδραιώσῃ τὸ πολίτευμα τῆς Προεδρικῆς Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας ἐν ἐλευθερίᾳ, ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ, νὰ ἀνακαινίσῃ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινοβουλευτικὸν βίον,

νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν,

νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν καὶ

νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ὡς ἰσότιμον μέλος τῆς παγκοσμίου κοινωνίας τῶν λαῶν, τὴν διεθνῆ εἰρήνην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐλευθερίᾳ

ἐγκρίνει τὸ παρὸν Σύνταγμα διὰ Δημοψηφίσματος.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 1

1. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὁ προσηλυτισμὸς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπέμβασις κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας ἀπαγορεύεται.

2. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Τηρεῖ ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς περὶ τὸ δόγμα καὶ τὴν λατρείαν ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Εἶναι αὐτοκέφαλος, ἀσκεῖ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων.

3. Ἡ ὑφισταμένη εἰς ὡρισμένας περιοχὰς τοῦ Κράτους ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου.

4. Τὸ κείμενον τῶν Ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντι-

νουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

5. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑποβαλλομένης ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περιελεύσεώς των εἰς αὐτὴν ἢ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπράκτου.

Ἄρθρον 2

1. Τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι προεδρικὴ κοινοβουλευτικὴ δημοκρατία.

2. Ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Λαοῦ, ὑπάρχουν ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ ἀσκοῦνται, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 3

1. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Βουλῆς.

2. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

3. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 4

1. Ἡ ἐθνικὴ σημαία τῆς Ἑλλάδος εἶναι δίχρυυς, κυανῆ καὶ λευκή. Σχηματίζεται ἐξ ἐννέα ὁριζοντίων ταινιῶν, πέντε κυανῶν καὶ τεσσάρων λευκῶν, διατεταγμένων ἐναλλάξ. Εἰς τὴν ἄνω πρὸς τὸν ἱστὸν γωνίαν ὑπάρχει λευκὸς ἰσοσκελὴς σταυρὸς ἐντὸς κυανοῦ τετραγώνου, ἔχοντος μῆκος πλευρᾶς ἴσον πρὸς τὸ πλάτος πέντε ταινιῶν.

2. Νόμος ρυθμίζει τὰ τῶν πολεμικῶν σημαιῶν καὶ τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

3. Ἔμβλημα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀναγεννώμενος ἐκ τῆς τέφρας του φοῖνιξ.

Ἄρθρον 5

1. Οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

2. Ἄνευ νόμου δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν ξένος στρατός, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ ἐν αὐτῇ ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς.

Ἄρθρον 6

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ κείμενα τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας.

Ἄρθρον 7

1. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου.

2. Ἕλληνες πολῖται εἶναι ὅσοι κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους ὁριζόμενα προσόντα.

3. Τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται εἰς Ἕλληνας πολίτας.

4. Μόνον Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς πάσας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

5. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

6. Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος νὰ φέρῃ ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἄμυναν τῆς Πατρίδος, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΤΟΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ἄρθρον 8

Πάντες οἱ εὑρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας των, ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 9

1. Ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν ἠθικὸν νόμον.

2. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος. Οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 10

1. Οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματα.

2. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλληφθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀνακριτὴν τὸ βραδύτερον ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως. Αἰτήσει τοῦ προσαχθέντος ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου, ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἐπὶ δύο ἀκόμη ἡμέρας.

3. Ἐὰν παρέλθουν ἄπρακτοι αἱ ἀνωτέρω προθεσμίαι, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς

ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

4. Νόμος ὁρίζει τὸ ἀνώτατον ὅριον διαρκείας τῆς προφυλακίσεως, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἔτος ἐπὶ κακουργημάτων καὶ τοὺς ἕξ μῆνας ἐπὶ πλημμελημάτων. Ἐπὶ ὅλως ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων δύναται τὰ ἀνώτατα ὅρια νὰ παραταθοῦν κατὰ ἕξ καὶ τρεῖς μῆνας ἀντιστοίχως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

5. Νόμος ὁρίζει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ὑπὸ τοῦ Κράτους, διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀποζημίωσις εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἄρθρον 11

1. Ἔγκλημα δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Οὐδέποτε ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ τῆς προβλεπομένης κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

2. Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Πολιτικὸς θάνατος δὲν ἐπιβάλλεται. Θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, δὲν ἐπιβάλλεται.

Ἄρθρον 12

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια, ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθοῦν.

Ἄρθρον 13

1. Ἡ κατοικία ἑκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

2. Οἱ παραβάται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τιμωροῦνται ἐπὶ παραβιάσει τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 14

1. Ἕκαστος δύναται νὰ ἐκφράζῃ προφορικῶς, ἐγγράφως, διὰ τοῦ τύπου ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

2. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἐπιτελεῖ δημοσίαν ἀποστολήν, συνεπαγομένην δικαιώματα καὶ καθήκοντα ὡς καὶ εὐθύνην διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν δημοσιευμάτων του.

3. Ἡ λογοκρισία καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται.

4. Ἡ κατάσχεσις ἐντύπων, εἴτε πρὸ τῆς κυκλοφορίας εἴτε μετ' αὐτήν, ἀπαγορεύεται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις, παραγγελίᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως, μετὰ τὴν κυκλοφορίαν: α) ἕνεκα προσβολῆς τῆς χριστιανικῆς καὶ πάσης ἄλλης γνωστῆς θρησκείας, β) ἕνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, γ) ἕνεκα δημοσιεύματος, τὸ ὁποῖον 1) ἀποκαλύπτει πληροφορίας περὶ τὴν ὀργάνωσιν, σύνθεσιν, ἐξοπλισμὸν καὶ διάταξιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἢ τὴν ὀχύρωσιν τῆς χώρας, 2) εἶναι προφανῶς στασιαστικὸν ἢ σκοπεῖ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ δημιουργεῖ ἡττοπάθειαν ἢ προκαλεῖ ἢ διεγείρει εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας, 3) ἀποβλέπει ὁπωσδήποτε εἰς τὴν προβολὴν ἢ διάδοσιν, πρὸς πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἀπόψεων ὀργανώσεων καὶ κομμάτων τελούντων ἐκτὸς νόμου, καὶ δ) ἕνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιπτώσεις.

5. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὁ Εἰσαγγελεὺς ὀφείλει ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς ἑτέρων εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ν' ἀποφανθῇ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἔνδικα μέσα κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου ἐπιτρέπονται καὶ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα καὶ εἰς τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθὲν ἔντυπον.

6. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα καὶ εἰσάγονται πάραυτα πρὸς ἐκδίκασιν ἄνευ προανακρίσεως, ὡς νόμος ὁρίζει. Ἡ μὴ τήρησις τῆς διατάξεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Εἰσαγγελέως συνιστᾷ βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

7. Τὸ δικαστήριον ἐπὶ δευτέρας ἐντὸς πενταετίας καταδίκης ἐπὶ οἱῳδήποτε διὰ τοῦ τύπου διαπραχθέντι ἀδικήματι ἐκ τῶν ἐν παρ. 4 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένων, διατάσσει τὴν ὁριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καί, εἰς βαρείας περιπτώσεις, τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, καθ' ἃ νόμος ὁρίζει. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἄρχονται, ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῇ ἀμετάκλητος.

8. Ὁ τίτλος παυθέντος ἐντύπου ἀπαγορεύεται νὰ χρησιμοποιηθῇ παρ' οἱουδήποτε ἐπὶ χρόνον ἴσον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς διαταχθείσης παύσεως.

9. Ὁ ἐκδότης ἐντύπου καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, καθαπτομένου τοῦ ἰδιωτικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ βίου, ἀσχέτως τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων ποινικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ὑπέχουν ἀστικῶς καὶ εἰς ὁλόκληρον εὐθύνην πρὸς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς νόμος ὁρίζει.

10. Νόμος ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου πλήρους ἐπανορθώσεως ἀνακριβῶν δημοσιευμάτων.

11. Νόμος ὁρίζει τὰς προϋποθέσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων ἢ ἄλλων πολιτικοῦ περιεχομένου ἐντύπων, τὰ προσόντα, τοὺς ὅρους καὶ τοὺς δεοντολογικοὺς κανόνας ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ

ἐπαγγέλματος, ὡς καὶ τοὺς ὅρους λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων τύπου.

12. Νόμος καθιεροῖ τὸν ὑποχρεωτικὸν οἰκονομικὸν ἔλεγχον τῶν ἐπιχειρήσεων τύπου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐλέγχου δημοσιεύεται.

13. Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς νεότητος ἐκ τῆς ἐπικινδύνου διὰ τὸ ἦθος αὐτῆς φιλολογίας.

14. Αἱ προστατευτικαὶ διὰ τὸν τύπον διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, τῶν δημοσίων θεαμάτων, τῆς φωνογραφίας, τῆς ραδιοφωνίας, τῆς τηλοψίας καὶ παντὸς ἄλλου παρεμφεροῦς μέσου μεταδόσεως λόγου ἢ παραστάσεως.

Ἄρθρον 15

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπαραβίαστον. Νόμος ὁρίζει τὰς ἐγγυήσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ διὰ λόγους ἐθνικῆς ἀσφαλείας καὶ δημοσίας τάξεως ἢ πρὸς διακρίβωσιν ἀπεχθῶν ἐγκλημάτων, δὲν δεσμεύεται ἐκ τοῦ ἀπορρήτου.

Ἄρθρον 16

1. Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.

2. Πᾶσα γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρα καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὸ κράτος καὶ τὴν προστασίαν τῶν νόμων.

3. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιτήρησιν.

4. Ἡ ἄσκησις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων εἶναι ἐλευθέρα, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως κατ' αὐτὴν προσβολὴ τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τῶν ἐθνικῶν συμβόλων.

5. Οὐδεὶς δύναται ἕνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ Κράτος καθηκόντων του ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων.

6. Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὁρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 17

1. Ἡ παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, παρέχεται δαπάναις αὐτοῦ, σκοπεῖ δὲ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀξιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

2. Ὁ προσδιορισμὸς τῶν γενικῶν γραμμῶν τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς παιδείας ἐνεργεῖται, καθ' ἃ νόμος ὁρίζει, μετὰ γνώμην Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Παιδείας.

3. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική. Νόμος ὁρίζει τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἕξ.

4. Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα εἶναι αὐτοδιοικούμενα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνισχύονται οἰκονομικῶς ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ καθηγηταί των εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι. Αἱ ἀρχαί των ἐκλέγονται παρὰ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν αὐτῶν. Τὴν κρατικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ἀσκεῖ ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διὰ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ὡς νόμος ὁρίζει.

5. Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἡ ἵδρυσις ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Οἱ ἱδρύοντες ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ οἱ διδάσκοντες εἰς ταῦτα δέον νὰ κέκτηνται τὰ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀπαιτούμενα ἠθικὰ καὶ λοιπὰ προσόντα, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 18

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνέρχωνται ἡσύχως καὶ ἀόπλως, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ δημόσιαι συναθροίσεις πρέπει νὰ γνωστοποιοῦνται δεόντως εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πρὸ τῆς πραγματοποιήσεώς των. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται ν' ἀπαγορευθοῦν ἂν ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 19

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα ὅπως συνεταιρίζωνται τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγουν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς προηγουμένην ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως.

2. Πᾶσα ἕνωσις προσώπων, τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς ἢ ἡ δρᾶσις στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἢ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν, ἀπαγορεύεται. Αὕτη διαλύεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

3. Συνεταιρισμὸς διαλύεται ἕνεκα παραβάσεως τῶν νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου Πρωτοδικῶν δύναται ν' ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ λειτουργία συνεταιρισμοῦ ἢ ἑνώσεως, κινουμένης συγχρόνως τῆς περὶ διαλύσεως διαδικασίας.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν ὡρισμένοι περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπως συνεταιρίζωνται. Οἱ αὐτοὶ περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

5. Ἡ προσφυγὴ εἰς ἀπεργίαν διὰ τὴν ἐπιδίωξιν πολιτικῶν ἢ ἄλλων σκοπῶν ξένων πρὸς τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ ἠθικὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων, ἀπαγορεύεται.

6. Εἰς τοὺς πάσης φύσεως ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀπαγορεύεται ἡ ἀπεργία ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν. Ἡ συμμετοχὴ τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς ἀπεργίαν θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς δήλωσις παραιτήσεως.

Ἄρθρον 20

1. Ἕκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ὅπως ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἔγγραφον ἠτιολογημένην ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

2. Δίωξις τοῦ ἀναφερομένου διὰ παραβάσεις τελουμένας διὰ τῆς ἀναφορᾶς, ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρχῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν αὕτη ἀπευθύνεται καὶ κατόπιν ἀδείας ταύτης.

Ἄρθρον 21

1. Ἡ ἰδιοκτησία τελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, πάντοτε δὲ μετὰ πλήρη ἀποζημίωσιν. Αὕτη δέον ν' ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαλλοτριώσεως πράξεως, ὡς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει. Ἡ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἕνεκα ταύτης ἐνδεχομένη μεταβολὴ τῆς ἀξίας τοῦ ἀπαλλοτριουμένου, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

3. Ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται πάντοτε ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Αὕτη δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὁρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, διὰ τὴν εἴσπραξιν αὐτῆς, εἰς τὴν παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὁριστικῶς ἢ προσωρινῶς ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως, διατηροῦνται ἀπαράγραπτα πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως. Ἡ ὁρισθεῖσα ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἄλλως αἴρεται αὐτοδικαίως ἡ ἀπαλλοτρίωσις.

4. Εἰς περιπτώσεις ἀπαλλοτριώσεως πρὸς ἐκτέλεσιν πολεοδομικῶν ἢ ρυμοτομικῶν σχεδίων, ἰδίως εἰς μεγάλα ἀστικὰ κέντρα, νόμος δύναται νὰ προβλέψῃ, ἀντὶ τῆς εἰς χρῆμα ἀποζημιώσεως, τὴν παραχώρησιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀκινήτου περιουσιακοῦ στοιχείου, κειμένου ἐν τῇ ἀπαλλοτριουμένῃ περιοχῇ καὶ ἴσης ἀξίας πρὸς τὸ ἀπαλλοτριούμενον. Ἐὰν ἀμφισβητῆται ἡ ἀξία τοῦ ἀνταλλάγματος τούτου, τὰ δικαστήρια ἀποφασίζουν περὶ αὐτῆς καὶ δύνανται νὰ ἐπιδικάσουν συμπληρωματικῶς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν. Ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος τοῦ ἀνταλλάγματος συντελεῖται διὰ μεταγραφῆς τῆς περὶ κηρύξεως τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀποφάσεως. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου τούτου.

5. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, σπηλαίων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἰαματικῶν, ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

6. Διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

7. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγείαν.

8. Πᾶσα ἄλλης φύσεως στέρησις τῆς ἐλευθέρας χρήσεως καὶ καρπώσεως τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένας περιπτώσεις, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου. Νόμος ὁρίζει τὸν ὑπόχρεων καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς καταβολῆς εἰς τὸν δικαιοῦχον τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς χρήσεως ἢ καρπώσεως. Ἡ ὡς ἄνω στέρησις αἴρεται εὐθὺς ὡς ἐκλείψουν οἱ προκαλέσαντες ταύτην λόγοι. Ἐν περιπτώσει μὴ ἄρσεως ἀποφασίζει τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, αἰτήσει παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον.

9. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀπαλλοτρίωσις κατὰ ζώνας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, προκειμένης ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων ἢ ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Ὁ αὐτὸς νόμος καθορίζει τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης ἀπαλλοτριώσεως, ὡς καὶ τὰ τῆς διαθέσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῶν ἐπὶ πλέον τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπαλλοτριουμένων ἐκτάσεων.

10. Ἐπιτρέπεται πρὸς ἐπωφελεστέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους ὁ ἀναδασμὸς ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, κατὰ τὴν ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου καθοριζομένην διαδικασίαν.

11. Δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπαλλοτρίωσιν ἡ ἀγροτικὴ ἰδιοκτησία τῶν Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας ἐν Χαλκιδικῇ, τῶν Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτμῳ, ἐξαιρουμένων τῶν Μετοχίων.

Ἄρθρον 22

1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης, κωδικέλλου ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ.

2. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐπωφελεστέρα ἐκμετάλλευσις τοῦ καταλειφθέντος ἢ δωρηθέντος

πρὸς τὸν αὐτὸν ἢ ἄλλον σκοπὸν ἢ ἡ διάθεσις πρὸς ἄλλον κοινωφελῆ σκοπόν, ὅταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἢ δωρητοῦ δὲν καθίσταται πραγματοποιήσιμος καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 23

1. Τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 112 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952 ἐκδοθὲν νομοθετικὸν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2687 τοῦ ἔτους 1953 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 2928 τοῦ ἔτους 1954 καὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 4256 τοῦ ἔτους 1962, διατηρεῖ τὴν ἣν ἐκέκτητο τυπικὴν ἰσχύν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὸ ὡς ἄνω νομοθετικὸν διάταγμα πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας εἰς τὰ περὶ ὧν πρόκειται κεφάλαια τοῦ ἐξωτερικοῦ.

2. Ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 465 τοῦ ἔτους 1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ νόμου 1880/1951 περὶ φορολογίας τῶν πλοίων», διευρύνων τὴν προστασίαν τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας πέραν τῆς παρεχομένης διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2687 τοῦ ἔτους 1953 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ», δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τοῦτον μόνον πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας.

3. Ὁ ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ ἔτους 1967 «περὶ ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν ἐμποροβιομηχανικῶν ἑταιρειῶν» καὶ ὁ συμπληρῶν τοῦτον ἀναγκαστικὸς νόμος ὑπ' ἀριθ. 378 τοῦ ἔτους 1968, δὲν δύναται νὰ τροποποιηθοῦν. Νεώτερος νόμος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδόμενος, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τούτους μόνον πρὸς παροχὴν μείζονος προστασίας.

Ἄρθρον 24

1. Ἡ ἄσκησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν παρ' οἱουδήποτε ἐπιτρέπεται ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα διασφαλίζουν εἰς τοὺς ἄλλους πολίτας τὴν ἀπόλαυσιν τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν καὶ προστατεύουν τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

2. Ὅστις καταχρᾶται τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας, τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως τῶν στοχασμῶν ἰδίᾳ διὰ τοῦ τύπου, τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἀνταποκρίσεως, τῆς ἐλευθερίας τῆς συναθροίσεως, τῆς ἐλευθερίας ἱδρύσεως συνεταιρισμῶν ἢ ἑνώσεων προσώπων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας διὰ ν' ἀγωνισθῇ ἐναντίον τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος ἢ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν ἢ ν' ἀπειλήσῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους, στερεῖται τῶν δικαιωμάτων τούτων ἢ πάντων τῶν διὰ τοῦ Συντάγματος κατοχυρουμένων. Ἡ διαπίστωσις τῆς καταχρήσεως, ἡ ἐκ ταύτης στέρησις ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ ἔκτασις τῆς τοιαύτης στερήσεως ἀπαγγέλλονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 25

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, ἐν περιπτώσει πολέμου, ἐπιστρατεύσεως ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ κράτους ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, νὰ ἀναστείλῃ διὰ προεδρικοῦ διατάγματος εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ τμῆμα αὐτῆς τὴν ἰσχὺν τῶν ἄρθρων 10, 12, 13, 14, 15, 18,19, 111 καὶ 112 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τούτων, νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἑκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» καὶ νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια.

2. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἐν περιπτώσει δὲ πολέμου διαρκεῖ μέχρι τῆς λήξεως αὐτοῦ. Μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐπὶ δύο εἰσέτι μῆνας. Κατόπιν ἀδείας τῆς Βουλῆς, εἰδικῶς συγκαλουμένης πρὸς τοῦτο καὶ ἂν ἔτι αὕτη ἔχῃ διαλυθῇ, δύναται νὰ ὁρίζεται διάρκεια ἰσχύος τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος μεγαλυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν.

3. Ὁ νόμος «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Ἄρθρον 26

1. Ὁ γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους.

2. Οἱ γονεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον ν' ἀνατρέφουν καὶ διαπαιδαγωγοῦν τὰ τέκνα των. Τὸ Κράτος λαμβάνει μέτρα διὰ τὴν ἠθικήν, πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνηλίκων.

3. Πολύτεκνοι οἰκογένειαι, ἀνάπηροι πολέμου ὡς καὶ χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, τυγχάνουν τῆς εἰδικῆς μερίμνης τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 27

1. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀπασχολήσεως, καθορίζει τοὺς γενικοὺς ὅρους αὐτῆς καὶ ἐπιδιώκει τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐργαζομένων.

2. Εἰδικοὶ νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης.

3. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τοῦ πληθυσμοῦ ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν στέγης παρὰ τῶν στερουμένων ταύτης.

Ἄρθρον 28

Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν δημιουργίαν προυποθέσεων καὶ κινήτρων πρὸς ἀνάπτυξιν ἐπὶ ἐθνικῆς καὶ περιφερειακῆς κλίμακος τῆς οἰκονομίας, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ παρέχηται εὐχέρεια σταθερᾶς βελτιώσεως τῶν ὅρων διαβιώσεως τοῦ λαοῦ.

Ἄρθρον 29

1. Οἱ γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ συνεταιρισμοὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

2. Ἡ κατὰ νόμον σύστασις ἀναγκαστικοῦ συνεταιρισμοῦ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 30

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ κράτους, σύμβολον τῆς ἑνότητος τοῦ ἔθνους.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκλέγεται δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας δι' ἑπτὰ ἔτη μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἐπανεκλογῆς του. Τῆς ψηφοφορίας μετέχουν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 56 παρ. 1 καὶ 2 κεκτημένοι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν.

3. Εἰς περίπτωσιν πολέμου ἡ προεδρικὴ θητεία παρατείνεται μέχρι λήξεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 31

Μετὰ τοῦ Προέδρου ἐκλέγεται ἐπὶ τῇ αὐτῇ θητείᾳ καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐπιλεγόμενος ὡς ὑποψήφιος ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

Ἄρθρον 32

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος, οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος ἢ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἂν δὲν κέκτηται τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 προσόντα ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθροις 61 παρ. 2 καὶ 62 περιπτώσεων.

2. Ὁ ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον ἀσκήσας καθήκοντα Προέδρου Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἢ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὡς καὶ ὁ μὴ συμπληρώσας τριετίαν συνεπείᾳ παραιτήσεως, δὲν δύναται νὰ ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

3. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι, δὲν δύναται νὰ ἐκλεγοῦν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 33

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δέον νὰ πρεσβεύουν τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 34

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς οἱονδήποτε ἄλλο ἀξίωμα, ἔργον ἢ θέσιν.

Ἄρθρον 35

1. Αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας διενεργοῦνται ταὐτοχρόνως εἰς ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν, καθ' ἡμέραν Κυριακήν, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, τοῦ ἐμπίπτοντος εἰς τὸ ἔτος λήξεως τῆς θητείας τοῦ ἀπερχομένου Προέδρου.

2. Πρόεδρος ἐκλέγεται ὁ συγκεντρώσας τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων, τῶν λευκῶν λογιζομένων ὡς ἀκύρων. Ἐὰν οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων συγκεντρώσῃ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, αἱ ἐκλογαὶ ἐπαναλαμβάνονται τὴν ἑπομένην Κυριακὴν μεταξὺ τῶν δύο ὑποψηφίων, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὰς περισσοτέρας ψήφους.

3. Νόμος ρυθμίζει εἰδικώτερον τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας.

Ἄρθρον 36

1. Ὁ ἐκλεγόμενος Πρόεδρος ἀναλαμβάνει τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του κατὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὰς ἐκλογὰς 1ην Ἰουνίου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, δίδει παρουσίᾳ τοῦ ἀποχωροῦντος Προέδρου, τῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑφυπουργῶν, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις παρόντων βουλευτῶν, τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον:

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ μεριμνῶ διὰ τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, ὡς καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους».

3. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὸν ἀκόλουθον ὅρκον :

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἄρθρον 37

1. Ἡ χορηγία τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας ὁρίζεται διὰ νόμου.

2. Ἡ ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας ὡς καὶ τὰ τῆς διαθέσεως τῶν ἀφορώντων εἰς ταύτην κονδυλίων ρυθμίζονται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρον 38

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐπικουρεῖ τὸν Πρόεδρον ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀναπληροῖ τοῦτον εἰς περίπτωσιν νόσου ἢ ἀποδημίας, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ὁριζόμενα, ἀναλαμβάνει δὲ τὴν προεδρίαν μέχρι λήξεως τῆς θητείας ἐν περιπτώσει παραιτήσεως ἢ θανάτου τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 39

Ἐκλείποντος καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου, τὴν προεδρίαν ἀναλαμβάνει ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας, ἀναδεικνυομένου ἑτέρου Προέδρου τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἄρθρον 40

1. Οὐδεμία πρᾶξις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἐὰν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὁ ὁποῖος διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, δὲν χρήζουν προσυπογραφῆς: α) Τὰ κατ' ἄρθρον 42 διαγγέλματα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὴν Βουλήν, β) Ἡ προκήρυξις δημοψηφίσματος κατὰ τὰ ἄρθρα 46 παρ. 3 καὶ 133 παρ. 3, γ) Ἡ αἴτησις εἰς τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, κατ' ἄρθρον 106 παρ. 1, δ) Τὰ διατάγματα διορισμοῦ τῶν βουλευτῶν κατ' ἄρθρον 56 παρ. 1 ἐδαφ. γ', ε) Ἡ κατ' ἄρθρον 46 παρ. 2 ἀναπομπὴ εἰς τὴν Βουλὴν σχεδίων ἢ προτάσεων νόμων ἐψηφισμένων παρ' αὐτῆς, στ) Τὰ διατάγματα διορισμοῦ ἢ παύσεως τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐξωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως κατ' ἄρθρον 43 παρ. 1, ζ) Τὸ διάταγμα περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως πολιορκίας κατὰ τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1, η) Ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους κατὰ τὰ ἄρθρα 25 παρ. 2, 43 παρ. 1, 3 καὶ 4, ὡς καὶ 44 παρ. 4. θ) Τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 37 παρ. 2 καὶ 38 διατάγματα.

Ἄρθρον 41

1. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν εὐθύνονται διὰ πράξεις ἐνεργηθείσας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των, εἰμὴ μόνον εἰς περίπτωσιν ἐσχάτης προδοσίας ἢ ἐκ προθέσεως παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος. Διὰ πράξεις μὴ σχετιζομένας πρὸς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των ἡ δίωξις ἀναστέλλεται μέχρι λήξεως τῆς προεδρικῆς θητείας.

2. Ἡ πρότασις περὶ κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τρίτου τοὐλάχιστον τῶν αἱρετῶν μελῶν αὐτῆς, δέον δὲ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ συνόλου τῶν αἱρετῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτή, συγκροτεῖται εἰδικὸν δικαστήριον ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου καὶ δώδεκα μελῶν λαμβανομένων κατ' ἰσομοιρίαν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὰ μέλη τοῦ ὡς ἄνω εἰδικοῦ δικαστηρίου κληροῦνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἁπάντων τῶν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μελῶν τῶν δικαστηρίων τούτων.

4. Ἡ μόνη ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ποινὴ εἶναι ἡ τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος μετὰ ἰσοβίου στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων.

5. Νόμος ψηφιζόμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 42

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀπευθύνῃ διαγγέλματα πρὸς τὸν Λαὸν καὶ τὴν Βουλήν. Τὰ πρὸς τὴν Βουλὴν διαγγέλματα ἀναγιγνώσκονται ἐνώπιον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, οὐδεμία δὲ διεξάγεται ἐπ' αὐτῶν συζήτησις.

Ἄρθρον 43

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν πρωθυπουργόν. Διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργοὺς καὶ ὑφυπουργοὺς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐξωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, προτάσει δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως καὶ τοὺς ὑφυπουργούς. Ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ

ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παύει τὴν κυβέρνησιν ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

2. Πρωθυπουργὸς διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, μετὰ τὰς γενικὰς ἐκλογάς, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ διαθέτοντος τὴν ἀπόλυτον ἐν τῇ Βουλῇ πλειονοψηφίαν κόμματος. Ἂν τὸ κόμμα τοῦτο δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν, ὁ διορισμὸς τοῦ Πρωθυπουργοῦ πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν κοινοβουλευτικῶν μελῶν τοῦ κόμματος ἐκλογὴν τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ.

3. Ἐν ᾗ περιπτώσει οὐδὲν κόμμα συγκεντρώσει κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογὰς τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἐν τῇ Βουλῇ, αὕτη, μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προεδρείου της, προτείνει Πρωθυπουργὸν δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν της, ὁ δὲ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τοῦτον. Ἂν κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐν προκειμένῳ ψηφοφορίαν οὐδεὶς συγκεντρώσῃ τὴν πλειονοψηφίαν ταύτην, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει τὸν Πρωθυπουργόν, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

4. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, πλὴν τῆς τοῦ ἄρθρου 93 παρ. 3, τὸν Πρωθυπουργὸν διορίζει ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους.

5. Εἰς περίπτωσιν ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα περὶ παύσεως ἢ ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως αὐτῆς καὶ διορισμοῦ τῆς νέας, προσυπογράφεται ὑπὸ τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν του.

Ἄρθρον 44

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τακτικῶς τὴν Βουλὴν ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκτάκτως ὁσάκις κρίνει τοῦτο εὔλογον, κηρύσσει δὲ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἅπαξ μόνον δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευκῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

3. Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαρκέσῃ πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως Προεδρικὸν Διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ νέας Βουλῆς ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 45

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καθορίζει πᾶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κράτους ἀναγραφόμενον κονδύλιον διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς δημοσίας τάξεως, ὡς καὶ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς προεδρίας τῆς Δημοκρατίας.

2. Ἡ Βουλή, ψηφίζουσα τὸν προϋπολογισμόν, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ κονδυλίων, μόνον διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν αἱρετῶν μελῶν αὐτῆς.

3. Διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 47 παρ. 2 ρυθμίζονται τὰ τῆς διαδικασίας διαθέσεως τῶν ἀναγκαίων κονδυλίων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ διαταγμάτων.

Ἄρθρον 46

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους.

2. Πρότασις ἢ σχέδιον νόμου ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς καὶ μὴ κυρωθέν, ἐκδοθὲν καὶ δημοσιευθὲν ἐντὸς μηνὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲ αὕτη ψηφίσῃ τοῦτο ἐκ νέου δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν της, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κυροῖ, ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοῦτο ὡς νόμον ἐντὸς μηνός.

3. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται ἐντὸς τῆς τελευταίας κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προθεσμίας, ἐφ' ὅσον δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸ τελικῶς ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς κείμενον, νὰ ὑποβάλῃ τοῦτο εἰς δημοψήφισμα, διεξαγόμενον ὡς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει, ἐντὸς διμήνου. Ἐὰν τὸ δημοψήφισμα ἀποβῇ ὑπὲρ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς κειμένου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δημοσιεύει τοῦτο ὡς νόμον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Ἄρθρον 47

1. Θέματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν καὶ ἀσφάλειαν, τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν ρυθμίζονται διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τῆς ρυθμίσεως :

α) Ἐμπίπτῃ εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθροις 53 παρ. 3, 72 παρ. 1 καὶ 112 παρ. 1 περιπτώσεων.

β) Ἀναφέρεται εἰς τὰς πρὸς κάλυψιν τῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τομεῖς ἀναγκῶν τοῦ κράτους ἐπιβαλλομένας προσωπικὰς ἢ περιουσιακὰς ὑποχρεώσεις τῶν πολιτῶν καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς ταύτας ἐγγυήσεις.

γ) Ἀφορᾷ εἰς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, ὡς καὶ τὰς τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

2. Πάντα τὰ λοιπὰ θέματα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 1 τομεῖς, ρυθμίζονται διὰ Διαταγμάτων ἐχόντων τυπικὴν ἰσχὺν νόμου καὶ ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 48

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐφαρμογήν των, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

2. Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις Προεδρικῶν κανονιστικῶν Διαταγμάτων, βάσει ἐξουσιοδοτήσεως νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων ταύτης.

3. Διὰ νόμων ψηφιζομένων ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ παρέχηται ἐξουσιοδότησις πρὸς ἔκδοσιν Προεδικῶν Διαταγμάτων νομοθετικοῦ περιεχομένου. Διὰ τῶν νόμων τούτων χαράσσονται γενικαὶ νομοθετικαὶ κατευθύνσεις καὶ τίθεται χρονικὸν ὅριον πρὸς χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

4. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 παρ. 1 θέματα τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς, δὲν δύναται ν' ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐξουσιοδοτήσεως.

5. Εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης καὶ ἀπροβλέπτου ἀνάγκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ ἐπείγοντος, νὰ ἐκδίδῃ νομοθετικὰ διατάγματα. Ταῦτα δέον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τῆς Βουλῆς ἢ Τμῆμα αὐτῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 72, πρὸς κύρωσιν διὰ νόμου, ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των ἢ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συγκλήσ ως τῆς Βουλῆς εἰς σύνοδον. Ἐὰν δὲν ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ἢ δὲν ἐγκριθοῦν παρ' αὐτῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, ἀποβάλλουν ἐφεξῆς τὴν ἰσχύν των.

Ἄρθρον 49

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀσκεῖ ἀμέσως τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς δημοσίας τάξεως. Τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ ὡς ἄνω θέματα ἐκτελεστικὰ διατάγματα προσυπογράφονται μόνον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δι' ἕκαστον τῶν τομέων τούτων Ὑπουργοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς αὐτάς. Τὴν διοίκησιν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀσκεῖ, οὗτος, διὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ὡς εἰδικώτερον ὁρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδιδομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 47 παρ. 2. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὡς καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Στρατοῦ ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος ἐπιλέγονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας μεταξὺ τῶν συγκεντρούντων τὰ κατὰ νόμον προσόντα.

Ἄρθρον 50

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, διορίζει καὶ παύει κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένων ἐξαιρέσεων.

Ἄρθρον 51

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀπονέμει τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 52

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα ὅπως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, μετὰ γνώμην συμβουλίου, συγκροτουμένου κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκ δικαστῶν, χαρίζῃ, μετατρέπῃ ἢ μετριάζῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγιγνωσκομένας ποινάς.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μόνον τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 94.

3. Ἀμνηστία παρέχεται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

4. Ἀμνηστία ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ διὰ νόμου παρέχεται.

Ἄρθρον 53

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκπροσωπεῖ διεθνῶς τὸ Κράτος, προτάσει δὲ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κηρύττει πόλεμον. Συνομολογεῖ ὡσαύτως πᾶσαν διεθνῆ συνθήκην ἢ σύμβασιν, πλὴν ἐκείνων διὰ τὰς ὁποίας ἔχει διὰ νόμου ἀνατεθῆ ἡ ἁρμοδιότης εἰς ἄλλα ὄργανα.

2. Αἱ συνθῆκαι εἰρήνης καὶ συμμαχίας ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Βουλήν, ὅταν ἐπιτρέπουν τοῦτο ἡ ἀσφάλεια καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους.

3. Συνθῆκαι ἢ συμβάσεις ἐμπορίας καὶ ἄλλαι περιέχουσαι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατὰ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖται νόμος ἢ ἐπιβαρύνουσαι ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τυπικοῦ νόμου.

4. Μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης οὐδέποτε δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

5. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ προαγωγὴν τῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων Κρατῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ συνθήκης ἢ συμφωνίας ἀναγνώρισις κατὰ τὸ Σύνταγμα ἁρμοδιοτήτων εἰς ὄργανα διεθνῶν ὀργανισμῶν. Πρὸς ψήφισιν τοῦ κυροῦντος τὴν συνθήκην ἢ συμφωνίαν νόμου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τουλάχιστον τῶν τεσσάρων πέμπτων τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ πλειονοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν μετεχόντων τῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 54

1. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰδικῶς προβλεπομένας περιπτώσεις, συγκαλεῖ παρ' αὐτῷ καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἔθνους. Κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ τοῦτο καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις.

2. Τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἔθνους ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν διατελεσάντων Προέδρων τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, τῶν ἀρχηγῶν τῶν δύο ἰσχυροτέρων ἐν τῇ Βουλῇ κομμάτων, ἐφ' ὅσον ὁ ἕτερος τούτων δὲν εἶναι Πρωθυπουργός, τοῦ Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 55

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἁρμοδιότητας εἰμὴ ὅσας ἀπονέμει εἰς αὐτὸν ρητῶς τὸ Σύνταγμα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Η ΒΟΥΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΑΝΑΔΕΙΞΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 56

1. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ διακοσίων βουλευτῶν. Ἐκ τούτων οἱ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἐκλέγονται, κατὰ νόμον, δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν συμπληρωσάντων τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν πολιτῶν. Οἱ ἕτεροι εἴκοσι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ προεδρικοῦ διατάγματος.

2. Στεροῦνται τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος οἱ ἀμετακλήτως καταδικασθέντες εἰς οἱανδήποτε ποινὴν διὰ πράξεις ἢ ἐνεργείας στρεφομένας κατὰ τοῦ κρατοῦντος πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

3. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διενεργοῦνται ταὐτοχρόνως εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

4. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 57

1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας ὁρίζεται διὰ προεδρικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ αὐτῆς, ὡς οὗτος προκύπτει ἐκ τῆς διενεργηθείσης τελευταίας γενικῆς ἀπογραφῆς.

2. Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὁρίζονται διὰ νόμου, ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς καὶ ἰσχύοντος ἀπὸ τῶν μεθεπομένων ἐκλογῶν.

3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν δέκα οὐδὲ μείζων τῶν δέκα πέντε, ἡ δὲ συγκρότησις ἑκάστης τούτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου πληθυσμοῦ της, δέον νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐκλέγωνται τουλάχιστον πέντε βουλευταί.

4. Μέρος τῆς Βουλῆς, οὐχὶ ἔλασσον τοῦ ἑνὸς ἐνάτου οὐδὲ μεῖζον τοῦ ἑνὸς ἕκτου τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν, ἐκλέγεται ἑνιαίως δι' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως ἑκάστου κόμματος. Ἡ ἀνάδειξις τῶν βουλευτῶν τούτων ἐνεργεῖται, ὡς νόμος ὁρίζει, ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαιτέρου καταλόγου ὑποψηφίων ἑκάστου κόμματος καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων προτιμήσεως, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος τούτων. Οἱ κατάλογοι οὗτοι κατατίθενται εἰς τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον καὶ δημοσιεύονται δέκα πέντε τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, οἱ δὲ εἰς αὐτοὺς περιλαμβανόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἐκτίθενται ὡς ὑποψήφιοι καὶ εἰς ἐκλογικὰς περιφερείας.

5. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἐκλογικῶν περιφερειῶν ἐκλεγομένων βουλευτῶν, καθορίζεται μετ' ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν, τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναδεικνυομένων.

6. Κόμμα ἢ συνασπισμὸς κομμάτων μὴ συγκεντρώσας κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὡρισμένον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐγκύρων ψηφοδελτίων, δὲν δικαιοῦται ἐκπροσωπήσεως εἰς τὴν Βουλήν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο, καθοριζόμενον διὰ νόμου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς ἕκτου καὶ κατώτερον τοῦ ἑνὸς δεκάτου διὰ τὰ κόμματα, οὐδὲ ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς τρίτου καὶ κατώτερον τοῦ ἑνὸς τετάρτου διὰ τοὺς συνασπισμοὺς κομμάτων.

7. Οἱ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διοριζόμενοι βουλευταὶ προέρχονται ἐκ προσώπων διακριθέντων εἰς τὸν πολιτικόν, κοινωνικόν, οἰκονομικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν βίον. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ βουλευτής, ἂν δὲν συγκεντροῖ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 ὁριζόμενα προσόντα ἢ ἐμπίπτῃ εἴς τινα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 2 καὶ 4 περιπτώσεων.

8. Ὁ διορισμὸς τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον βουλευτῶν ἐνεργεῖται μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

9. Ἡ θητεία τῶν διοριζομένων βουλευτῶν διαρκεῖ ὅσον καὶ ἡ βουλευτικὴ περίοδος ἤ, ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς Βουλῆς, μέχρι ταύτης. Κενωθείσης ἐξ οἱουδήποτε λόγου τῆς θέσεως διορισθέντος βουλευτοῦ, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει ἕτερον μέχρι λήξεως τῆς ὡς ἄνω θητείας.

10. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των οἱ βουλευταὶ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη οἱουδήποτε κόμματος.

11. Οἱ διοριζόμενοι βουλευταὶ ὑπόκεινται εἰς ἁπάσας τὰς περὶ βουλευτῶν διατάξεις, ἂν δὲ ἐμπίπτουν εἴς τινα τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 62 καὶ 63, ὀφείλουν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, νὰ ἐπιλέξουν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης θέσεως, θεωρούμενοι ἄλλως ὡς μὴ ἀποδεχθέντες τὸν διορισμόν. Μετέχουν τῶν συζητήσεων καὶ ψηφοφοριῶν τῆς Ὁλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐνάσκησιν τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου.

12. Ἐπὶ τῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας βουλευτῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 61 παρ. 5 καὶ 88 παρ. 2, ἂν δὲ τὶς ἐξ αὐτῶν διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὑφυπουργός, ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου, διοριζομένου ὡσαύτως διὰ προεδρικοῦ διατά-

γματος διὰ τὸ μέχρι τέλους τῆς βουλευτικῆς περιόδου χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 58

1. Ἕλληνες πολῖται ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, δύνανται ἐλευθέρως νὰ ἱδρύουν πολιτικὰ κόμματα καὶ νὰ μετέχουν τούτων. Τὰ πολιτικὰ κόμματα διὰ τῆς δράσεώς των ἐκφράζουν τὴν λαϊκὴν θέλησιν καὶ ὀφείλουν νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος.

2. Ἡ ὀργάνωσις, τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ δρᾶσις τῶν κομμάτων δέον νὰ διέπωνται ὑπὸ ἐθνικῶν καὶ δημοκρατικῶν ἀρχῶν. Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπὴ αὐτῶν πρέπει νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ ἀντιπροσωπευτικῶν συνελεύσεων τῶν μελῶν. Τὸ καταστατικὸν παντὸς κόμματος χρήζει τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐλέγχει τὴν πρὸς τὸ Σύνταγμα συμφωνίαν τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἄνευ οὕτως ἐγκεκριμένου καταστατικοῦ οὐδὲν κόμμα δικαιοῦται νὰ μετάσχῃ ἐκλογῶν.

3. Τὰ κόμματα ὀφείλουν νὰ τηροῦν βιβλία ἐσόδων καὶ δαπανῶν, ὡς καὶ στοιχεῖα ἐλέγχου αὐτῶν. Εἰς τὰ βιβλία ταῦτα καταχωρίζονται ὀνομαστικῶς αἱ πάσης φύσεως εἰσφοραί. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἑκάστου ἔτους ὑποχρεοῦνται τὰ κόμματα, ὅπως δημοσιεύουν οἰκονομικὸν ἀπολογισμὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους.

4. Ἡ ἐν γένει λειτουργία τῶν κομμάτων τελεῖ, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα, ὑπὸ τὸν διαρκῆ ἔλεγχον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν διάλυσιν οἱουδήποτε κόμματος διὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων.

5. Κόμματα, τῶν ὁποίων οἱ σκοποὶ ἢ ἡ δρᾶσις ἀντιτίθενται ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἢ συγκεκαλυμμένως πρὸς τὸ πολίτευμα ἢ τείνουν εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ ἐκθέτουν εἰς κίνδυνον τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους ἢ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τίθενται ἐκτὸς νόμου καὶ διαλύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Οἱ βουλευταὶ τοῦ διαλυομένου κόμματος κηρύσσονται ἔκπτωτοι τοῦ ἀξιώματός των, αἱ δὲ κατεχόμεναι παρ' αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἕδραι παραμένουν κεναὶ μέχρι πέρατος τῆς βουλευτικῆς περιόδου.

7. Νόμος ρυθμίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 59

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος.

Ἄρθρον 60

1. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ πέντε συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἅμα τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ διενέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν καὶ ἡ σύγκλησις τῆς νέας Βουλῆς εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν.

2. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν διενεργοῦνται ὑπὸ πολιτικῆς Κυβερνήσεως.

3. Βουλευτικὴ ἕδρα, κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, δὲν πληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν ἑδρῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ πέμπτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν.

4. Εἰς περίπτωσιν πολέμου παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἡ βουλευτικὴ περίοδος. Ἐὰν ἔχῃ διαλυθῆ ἡ Βουλή, ἀναστέλλεται ἡ διενέργεια ἐκλογῶν μέχρι λήξεως τοῦ πολέμου.

Ἄρθρον 61

1. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης, νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἅμα δὲ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν, νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον καὶ νὰ κέκτηται τουλάχιστον ἀπολυτήριον μέσης, γενικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς, ἐκπαιδεύσεως.

2. Δὲν δύναται ν' ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος οὐδὲ νὰ ἐκλεγῇ βουλευτής: α) ὁ μὴ κεκτημένος τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν διὰ γεννήσεως, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως προσαρτήσεως ἐδάφους, β) ὁ πολιτογραφηθεὶς Ἕλλην πολίτης, ὡς καὶ ἡ ἀποκτήσασα διὰ γάμου τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, πρὸ τῆς παρελεύσεως δεκαετίας ἀπὸ τῆς πολιτογραφήσεως ἢ τοῦ γάμου, γ) ὁ μὴ ἐκπληρώσας τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις του ἢ μὴ ἀπαλλαγεὶς τούτων νομίμως, δ) ὁ συνεπείᾳ ἀμετακλήτου καταδίκης στερηθεὶς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του, ἐπὶ χρόνον διπλάσιον τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ ἂν ἔχῃ τύχει χάριτος μετ' ἄρσεως τῶν συνεπειῶν, ε) ὁ καταδικασθεὶς ἀμετακλήτως ἐπὶ προδοσίᾳ, ἀνθρωποκτονίᾳ ἐκ προθέσεως, κατασκοπείᾳ, ληστείᾳ, κλοπῇ, δωροδοκίᾳ, λιποταξίᾳ, παραχαράξει, πλαστογραφίᾳ, ἀπιστίᾳ, ἀπάτῃ, ἐκβιάσει, ἐγκλήματι κατὰ τῶν ἠθῶν, συκοφαντικῇ δυσφημήσει ἢ ἐμπορίᾳ ναρκωτικῶν, ἐφ' ὅρου ζωῆς, πλὴν ἂν τύχῃ ἀποκαταστάσεως, στ) ὁ καταδικασθεὶς ἀμετακλήτως ἐπὶ ἐνεργῷ συμμετοχῇ εἰς κόμμα, ὀργάνωσιν, σωματεῖον ἢ ἕνωσιν, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διάδοσις καὶ ἐφαρμογὴ ἰδεῶν τεινουσῶν εἰς ἀνατροπὴν τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ εἰς ἀπόσπασιν μέρους τῆς Ἐπικρατείας, ἐφ' ὅρου ζωῆς.

3. Βουλευτὴς στερηθεὶς τινὸς τῶν ἀνωτέρω προσόντων ἢ ἐμπίπτων εἴς τινα τῶν περιπτώσεων τῆς παρ. 2, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον.

4. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκλεγῇ βουλευτὴς εἰς τέσσαρας συνεχεῖς βουλευτικὰς περιόδους, ἐξαιρέσει τῶν διατελεσάντων κοινοβουλευτικῶν πρω-

θυπουργῶν ἢ ἀρχηγῶν ἀνεγνωρισμένων, κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, κομμάτων.

5. Μέλος τῆς Κυβερνήσεως, ἐξαιρέσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ ὑποψηφιότητα βουλευτοῦ κατὰ τὰς ἀμέσως ἑπομένας ἐκλογάς, ἔστω καὶ ἂν παραιτηθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς περιόδου.

6. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναται νὰ ἐκλεγοῦν ἢ νὰ διορισθοῦν βουλευταί.

Ἄρθρον 62

1. Ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, μόνιμοι ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, τοῦ λιμενικοῦ σώματος καὶ τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, δήμαρχοι καὶ πρόεδροι Κοινοτήτων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ ὑπάλληλοι δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων, διοικηταὶ καὶ πρόεδροι τῶν διοικητικῶν συμβουλίων πάντων τῶν ἀνωτέρω, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταί, ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν πρὸ τῆς ἀνακηρύξεώς των ὡς ὑποψηφίων.

2. Ἡ παραίτησις συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς της, ἡ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς παρῃτήθησαν ἀπαγορεύεται.

3. Οἱ ἔχοντες ἀνειλημμένην ὑποχρέωσιν παραμονῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ ἐν γένει, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθοῦν ὑποψήφιοι οὐδὲ νὰ ἐκλεγοῦν βουλευταὶ διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 63

1. Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου, διοικητικοῦ συμβούλου ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

2. Οἱ ἀνήκοντες εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀφ' ἧς καταστῇ ὁριστικὴ ἡ ἐκλογή των, νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τοιαύτης ἐμπροθέσμου δηλώσεως, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

3. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

4. Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἱονδήποτε τῶν ἐν τῷ παρόντι ἢ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ὡς καὶ καθηκόντων ἢ ἔργων χαρακτηριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τούτου.

5. Δικηγόροι ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ δὲν δύνανται ν' ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα εἰμὴ μόνον ἐνώπιον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

6. Οἱ βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζουν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου ἢ ν' ἀναλαμβάνουν προμηθείας τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων ἢ δημοτικῶν φόρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῆς πράξεως. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται ὑπὸ ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτὴς ἢ εἶναι οὗτος ὁμόρρυθμος ἑταῖρος.

7. Ἐπὶ ἀμφισβητήσεως περὶ τῶν κωλυμάτων, τῶν ἀσυμβιβάστων καὶ τῆς ἐκπτώσεως ἀποφαίνεται τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 64

1. Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, συντελεῖται δὲ ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ δὲν ἀνακαλεῖται.

2. Ἡ μετάστασις βουλευτοῦ εἰς ἕτερον κόμμα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βουλευτικῆς περιόδου ἀπαγορεύεται, θεωρουμένη ὡς παραίτησις. Ἐπιτρέπεται ἡ δήλωσις ἀνεξαρτησίας.

Ἄρθρον 65

Ἡ ἐξέλεγξις τοῦ κύρους τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἀνατίθεται εἰς τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον.

Ἄρθρον 66

1. Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουν πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον : «Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ δίδουν τὸν ἀνωτέρω ὅρκον κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 67

1. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὁπωσδήποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ βουλευτὴς εὐθύνεται καὶ διώκεται κατὰ νόμον δι' ἐξύβρισιν, ἁπλῆν ἢ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν ἐναντίον προσώπου ἢ ἀρχῆς.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οὐδεμία ἄδεια τῆς Βουλῆς ἀπαιτεῖται πρὸς δίωξιν αὐτοῦ.

3. Ὁ δημοσιεύων ἢ ὁπωσδήποτε διαδίδων τὸ περιεχόμενον κατατιθεμένων εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν, ἐρωτήσεων ἢ ἐπερωτήσεων, πρὸ τῆς ἐνώπιον αὐτῆς συζητήσεως ἢ παροχῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως, εὐθύνεται δι' ἃς παραβάσεις καὶ ὁ καταθέτων βουλευτής.

Ἄρθρον 68

Διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου βουλευτὴς δὲν διώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται, ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Ἡ ἄδεια θεωρεῖται παρασχεθεῖσα, ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφανθῇ ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς. Ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα, ὡς καὶ δι' ἐξύβρισιν ἢ ἁπλῆν ἢ συκοφαντικὴν δυσφήμησιν.

Ἄρθρον 69

1. Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ, ψηφιζομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 80 παρ. 1 καὶ δημοσιευομένου, παραγγελίᾳ τοῦ προέδρου αὐτῆς, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζει τὸν τρόπον λειτουργίας της ὡς καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

2. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἐλέγχει τὴν συνταγματικότητα τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῇ προσφυγῇ βουλευτοῦ.

3. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν αἱρετῶν μελῶν αὐτῆς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ προεδρείου κατὰ τὰ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα.

4. Ὁ πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστης βουλευτικῆς περιόδου καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν αὐτῆς διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς. Ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ τοιαύτη πλειονοψηφία ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτευχθῇ κατ' αὐτὴν πλειονοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν, διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἐκλογὴν ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν.

5. Ὁ πρόεδρος μεριμνᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐν τῇ Βουλῇ. Ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιβάλλῃ κατὰ τῶν παρεκτρεπομένων βουλευτῶν τὴν ποινὴν τῆς ἀνακλήσεως εἰς τὴν τάξιν μετ' ἀναγραφῆς αὐτῆς εἰς τὰ πρακτικά, μετὰ τρεῖς δὲ τοιαύτας ἀνακλήσεις ἐντὸς τῆς αὐτῆς συνόδου, διατάσσει τὴν ἀποβολὴν τοῦ βουλευτοῦ διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς συνόδου καὶ τὴν ἀντίστοιχον περικοπὴν τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως.

6. Αἱ πράξεις τοῦ προέδρου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς, ὑπόκεινται εἰς προσφυγὴν ἢ αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 70

1. Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσεως, ἥτις ὁρίζεται διὰ νόμου ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς. Οὐδεμία ἀτέλεια, ἀπαλλαγή, εὐεργέτημα ἢ ἄλλη οἱασδήποτε φύσεως παροχὴ χορηγεῖται εἰς τοὺς βουλευτάς.

2. Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, κρατεῖται ὑποχρεωτικῶς τὸ τριακοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἀπουσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 71

1. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τὴν συγκαλέσῃ ἐνωρίτερον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 44 παρ. 1.

2. Ἡ διάρκεια τῆς τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, μὴ συνυπολογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 44 παρ. 2 καὶ 3 ἀναστολῆς. Ἡ τακτικὴ σύνοδος παρατείνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 83 ἢ τῆς ψηφίσεως τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον εἰδικοῦ νόμου.

3. Ἡ Βουλὴ ἀσκεῖ τὸ νομοθετικὸν αὐτῆς ἔργον ἐν Ὁλομελείᾳ καὶ εἰς δύο Τμήματα.

4. Τὰ Τμήματα συγκροτοῦνται κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὁριζόμενα. Εἰς ἕκαστον τῶν Τμημάτων μετέχουν καὶ οἱ ἡμίσεις τῶν διοριζομένων βουλευτῶν.

5. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὁρίζεται ἐπίσης ἡ μεταξὺ τῶν Τμημάτων κατανομὴ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν καθ' Ὑπουργεῖα.

6. Κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς λειτουργεῖ ἰδιαίτερον Τμῆμα αὐτῆς, ἐφ' οὗ ἰσχύουν αἱ περὶ τῶν λοιπῶν Τμημάτων διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

7. Ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, αἱ περὶ Βουλῆς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν ἐν Ὁλομελείᾳ καὶ διὰ τὴν κατὰ Τμήματα λειτουργίαν αὐτῆς.

Ἄρθρον 72

1. Ἐν Ὁλομελείᾳ τῆς Βουλῆς συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται σχέδια καὶ προτάσεις νόμων περὶ ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ περὶ τῆς χορηγίας αὐτῶν, περὶ διενεργείας δημοψηφισμάτων, περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν καὶ ἀσυμβιβάστου τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς ἕτερα ἔργα, περὶ ἐκλογικοῦ συστήματος καὶ ἐκλογικῶν περιφερειῶν, περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 48 παρ. 3, περὶ τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, περὶ καταχρήσεως ἀτομικῶν δικαιωμάτων, περὶ διαλύσεως κομμάτων, περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, περὶ μεταβολῆς τῶν

ρίων τῆς Ἐπικρατείας, περὶ εἰσόδου καὶ παραμονῆς ξένου στρατοῦ εἰς τὴν Ἐπικράτειαν ἢ διελεύσεως δι' αὐτῆς, περὶ ποινικῆς εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν, περὶ καταστάσεως πολιορκίας, περὶ κοπῆς νομίσματος, περὶ ἐπιβολῆς φόρων καὶ δημοσίων ἐν γένει βαρῶν, περὶ ἀπαλλαγῆς ἢ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς φορολογίας, περὶ ἀπονομῆς συντάξεων, περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς, κατόπιν ἀποφάσεως λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν μελῶν αὐτῶν, παραπεμπόμενα εἰς αὐτὴν σχέδια καὶ προτάσεις νόμων.

2. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει ἐν Ὁλομελείᾳ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς καὶ τῶν Τμημάτων.

3. Πάντα τὰ λοιπὰ σχέδια ἢ προτάσεις νόμων ὑποβάλλονται εἰς τὰ Τμήματα, συζητοῦνται δὲ καὶ ψηφίζονται παρ' αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

4. Πᾶσα περὶ τῆς ἁρμοδιότητος Τμήματος ἀμφισβήτησις παραπέμπεται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν κατόπιν ἀποφάσεως αὐτοῦ, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν του. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας δεσμεύει τὰ Τμήματα.

5. Ἡ Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν καὶ τὴν ὑπ' αὐτῆς ψήφισιν ἐκκρεμοῦντος ἐνώπιον Τμήματος σχεδίου ἢ προτάσεως νόμου.

Ἄρθρον 73

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει ἅπαξ τουλάχιστον τῆς ἑβδομάδος ἐν Ὁλομελείᾳ πρὸς ἄσκησιν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

Ἄρθρον 74

1. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεως ἢ δέκα πέντε βουλευτῶν, ἐὰν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφασίζει ἐὰν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν.

2. Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ Ὑφυπουργοὶ ἔχουν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσουν τὸν λόγον.

3. Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ αἰτήσωνται τὴν παρουσίαν τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ συζητουμένων ὑπ' αὐτῶν θεμάτων Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 75

1. Ἡ Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τουλάχιστον ἑβδομήκοντα μελῶν αὐτῆς, οὐδὲ νὰ ἀποφασίσῃ ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἡ ὁποία ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν πεντήκοντα βουλευτῶν. Εἰς τὰς συζητήσεις καὶ ψηφοφορίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν μετέχουν οἱ διοριζόμενοι βουλευταί, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία ἑξήκοντα τουλάχιστον βουλευτῶν καὶ ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία τῶν παρόντων, ἡ ὁποία πάντως δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν τεσσαράκοντα πέντε βουλευτῶν.

2. Τμῆμα τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τριάκοντα πέντε μελῶν αὐτοῦ, μηδὲ ν' ἀποφασίσῃ ἄνευ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν εἴκοσι πέντε μελῶν αὐτοῦ.

3. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, μετὰ νέαν δὲ ἰσοψηφίαν ἀπορρίπτεται ἡ πρότασις.

4. Ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ συνόλου σχεδίων καὶ προτάσεων νόμων εἰς τὴν Ὁλομέλειαν καὶ τὰ Τμήματα, εἶναι πάντοτε ὀνομαστική.

Ἄρθρον 76

Οὐδεὶς ἐμφανίζεται αὐτόκλητος ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ ν' ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως. Αἱ ἀναφοραὶ παρουσιάζονται διά τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ Προεδρεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἢ Ὑφυπουργούς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδουν διασαφήσεις ὁσάκις ζητηθοῦν.

Ἄρθρον 77

1. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης τακτικῆς συνόδου ἐπιτροπὰς ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἐξέτασιν τῶν ὑποβαλλομένων σχεδίων καὶ προτάσεων νόμων. Εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας μετέχουν καὶ οἱ διοριζόμενοι βουλευταί, κατὰ λόγον τῆς σχέσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν.

2. Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων, ἐξεταστικὰς ἐπιτροπάς. Ἡ σύστασις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων εἶναι ὑποχρεωτική, ἐὰν ζητηθῇ ὑπὸ τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν.

Ἄρθρον 78

1. Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

2. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου πρὸ τῆς ὑποβολῆς των εἰς τὴν Βουλὴν παραπέμπονται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν νομοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 79

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 78 καὶ 2 ἐπιτροπῆς νομοτεχνικῆς ἐπεξεργασίας, παραπέμπε-

ται δὲ εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν καί, ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ἢ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ταχθείσης προθεσμίας, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως νόμου.

2. Σχέδια νόμων, σκοποῦντα τροποποίησιν τῶν νόμων περὶ συντάξεων ἢ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα, ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων βαρυνουσῶν τὸν προϋπολογισμὸν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦτα περὶ συντάξεων σχέδια νόμων πρέπει νὰ εἶναι εἰδικά, μὴ ἐπιτρεπομένης, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

3. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγόμενα ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἐκθέσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους καθοριζούσης τὴν δαπάνην· ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ βουλευτῶν διαβιβάζεται, πρὸ πάσης συζητήσεως, εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν ἔκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ἄλλως, παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ πρότασις νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν καὶ ἄνευ ἐκθέσεως.

4. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσίν του ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ τῆς ἐκθέσεως.

5. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δαπάνας ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ τῆς περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὄφελος προσώπου ἢ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ δημοσίων ἐν γένει ἐπιχειρήσεων.

6. Σχέδιον νόμου, συνεπαγόμενον δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ εἰδικῆς ἐκθέσεως περὶ τοῦ τρόπου καλύψεώς των, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

7. Σχέδιον νόμου, δι' οὗ ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοὶ φόροι ἢ οἱασδήποτε φύσεως βάρη ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέον νὰ προσυπογράφεται καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

8. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον σκοπῇ εἰς τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἂν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἡ νέα διάταξις ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

9. Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον περιέχουν διατάξεις ἀσχέτους πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῶν, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν.

10. Οὐδεμία προσθήκη ἢ τροπολογία εἰς σχέδιον ἢ πρότασιν νόμου εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ σχεδίου ἢ τῆς προτάσεως.

Ἄρθρον 80

1. Πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα πρότασις νόμου συζητεῖται καὶ ψηφίζεται ἐφ' ἅπαξ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν, σχέδια καὶ προτάσεις νόμων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς δὶς καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τουλάχιστον ἡμέρας κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν, ἐὰν τοῦτο ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως.

3. Ὑποβαλλόμεναι τροπολογίαι παραπέμπονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 78 παρ. 2 προβλεπομένην νομοτεχνικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν.

4. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ τριήμερον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν χωρεῖ δευτέρα ἀναβολή.

5. Τροπολογίαι βουλευτῶν μὴ ὑποβληθεῖσαι πρὸ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως.

6. Διάταξις νόμου ἄσχετος πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος. Νόμος περιέχων πλείονας διατάξεις ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλας, εἶναι ἄκυρος ἐν τῷ συνόλῳ.

7. Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδίκων, συνταχθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι συνεστήθησαν δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος ἐν ὅλῳ τούτους.

8. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἁπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 81

Σχέδιον ἢ πρότασις νόμου, ἐφ' ὅσον ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τῆς Βουλῆς ἢ Τμήματος αὐτῆς, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν σύνοδον, οὐδ' εἰς τὸ μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς λειτουργοῦν Τμῆμα.

Ἄρθρον 82

1. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου.

2. Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστής, ἡ διαδικασία βεβαιώσεως τῶν φόρων, αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

3. Φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

4. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ φόρου καταναλώσεως, ἡ εἴσπραξις αὐτῶν ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τοῦ περὶ αὐτοῦ σχεδίου νόμου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ἐντὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 46 παρ. 2 προθεσμιῶν, πάντως δὲ τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

Ἄρθρον 83

1. Ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ὑποβαλλομένου εἰς αὐτὴν ἀπολογισμοῦ κατὰ τὴν τακτικὴν ἐτησίαν σύνοδον αὐτῆς.

2. Πάντα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει ν' ἀναγράφωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμόν.

3. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἕνα τουλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς Βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὁριζόμενα.

4. Ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους ὁ κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς λογίζεται ψηφισθείς, ἡ δὲ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ προβλέψεων. Ἡ Βουλὴ δύναται, ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις τῶν μεγεθῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

5. Ἐὰν ἡ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ καθίσταται ἀνέφικτος δι' οἱονδήποτε λόγον, αὕτη ἐνεργεῖται δι' εἰδικοῦ νόμου.

6. Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατή, λόγῳ λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικοῦ νόμου, παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους.

7. Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἐξετάζονται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 84

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 85

Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς κοπῆς νομίσματος.

Ἄρθρον 86

1. Ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

2. Ὁ μὴ πράγματι ἑρμηνευτικὸς νόμος ἰσχύει ὡς νέος νόμος.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 87

1. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας προεδρεύει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁπωσδήποτε μὲν ὁσάκις συζητοῦνται ἐν αὐτῷ θέματα ἁπτόμενα τῶν τομέων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον.

3. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ εἰς τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸν Πρόεδρον κατόπιν εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τούτου.

4. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δύναται νὰ διορισθοῦν μέχρι δύο Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως μετὰ ἢ ἄνευ χαρτοφυλακίου.

5. Ἐν ἐλλείψει Ἀντιπροέδρου ὁ Πρωθυπουργὸς ὁρίζει, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη, προσωρινὸν ἀναπληρωτήν του ἐκ τῶν Ὑπουργῶν.

6. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὑπουργῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν εἴκοσι.

7. Εἰδικὸς νόμος ρυθμίζει τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται κατὰ περίπτωσιν νὰ μετέχουν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁσάκις ἡ εἰς αὐτὰς παρουσία των κρίνεται ἀναγκαία ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Ἄρθρον 88

1. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι δὲν δύναται νὰ διορισθοῦν μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὑφυπουργοί.

2. Ἐξαιρέσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, οὐδεὶς βουλευτὴς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς καὶ ἂν ἀκόμη παραιτηθῇ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

3. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργὸς ἂν δὲν συγκεντρώνῃ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 1 ὁριζόμενα διὰ τὸν βουλευτὴν προσόντα ἢ ἂν ἐμπίπτῃ εἴς τινα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 61 παρ. 2 περιπτώσεων.

4. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 63 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν. Δικηγόροι διοριζόμενοι Ὑπουργοὶ ἢ Ὑφυπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ἀσκοῦν τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα.

5. Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β′

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 89

1. Ὁ Πρωθυπουργὸς καθορίζει καὶ ἐκφράζει τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐξασφαλίζει τὴν ἑνότητα αὐτῆς καὶ κατευθύνει τὰς ἐνεργείας της πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς της. Προκειμένου περὶ θεμάτων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως ἐνεργεῖ ἐν ὄψει τῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διαγραφομένης πολιτικῆς. Ὁ Πρωθυπουργὸς εὐθύνεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του ἔναντι τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

2. Ὁ Πρωθυπουργὸς ἐποπτεύει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων ὑπὸ τῶν κρατικῶν καὶ δημοσίου ἐνδιαφέροντος ἐν γένει ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτῶν λειτουργίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 90

Οἱ Ἀντιπρόεδροι τῆς Κυβερνήσεως ἐπικουροῦν τὸν Πρωθυπουργὸν ἢ ἀναπληροῦν αὐτόν, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 91

1. Ἕκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἀσκεῖ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας ἁρμοδιότητας. Οἱ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργοὶ ἀσκοῦν ὅσας ἁρμοδιότητας ἀναθέτει εἰς αὐτοὺς ὁ Πρωθυπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του.

2. Οἱ Ὑφυπουργοὶ ἐπικουροῦν τὸν Ὑπουργὸν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ ὁποίου ἔχουν διορισθῇ καὶ ἀσκοῦν τὰς δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀνατιθεμένας ἁρμοδιότητας.

Ἄρθρον 92

Τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ Ὑφυπουργοὶ ὑπέχουν συλλογικὴν εὐθύνην διὰ τὴν γενικὴν πολιτικὴν αὐτῆς, ἕκαστος δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρως διὰ τὰς πράξεις ἢ παραλείψεις τῆς ἁρμοδιότητός του.

Ἄρθρον 93

1. Ἡ Κυβέρνησις ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς καὶ δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὁποτεδήποτε ἄλλοτε. Ἐάν, κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης.

2. Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν της, ν' ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ μεμονωμένως κατὰ μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτης προτάσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως παρ' αὐτῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης τεθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ πρότασις περὶ δυσπιστίας πρέπει νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἕκτου τοὐλάχιστον τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις.

3. Κατ' ἐξαίρεσιν δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου ἔτους, ἂν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν καὶ ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ὑποδεικνύεται νέος Πρωθυπουργός.

4. Ἡ συζήτησις ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ἄρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως, πλὴν ἂν ἡ Κυβέρνησις ζητήσῃ τὴν ἄμεσον ἔναρξιν, δὲν δύναται δὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἤ, προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως, πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

5. Ἡ ἐπὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία διεξάγεται εὐθὺς μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως, δύναται ὅμως ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

6. Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἂν δὲν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων αἱρετῶν βουλευτῶν, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δύο πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν. Πρότασις περὶ δυσπιστίας γίνεται δεκτὴ μόνον ἂν ἐγκριθῇ παρὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν βουλευτῶν.

7. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων ψηφίζουν ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ οἱ Ἀντιπρόεδροι τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον εἶναι βουλευταί.

Ἄρθρον 94

1. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς Ὑφυπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἁπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων Ἀρεοπαγιτῶν καὶ προέδρων Ἐφετῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα.

2. Δίωξις, ἀνάκρισις ἢ προανάκρισις κατὰ μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὶν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου. Ὡς ἀνάκρισις νοεῖται καὶ πᾶσα διοικητικὴ ἐξέτασις. Ἐὰν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν διοικητικῆς ἐξετάσεως προκύψουν στοιχεῖα δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν εὐθύνην μέλους Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ, οἱ ἐνεργοῦντες αὐτὴν διακόπτουν παρ' εὐθὺς τὴν ἐξέτασιν καὶ διαβιβάζουν διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τὰ προκύψαντα στοιχεῖα εἰς τὴν Βουλήν.

3. Ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει περὶ διατυπώσεως κατηγορίας ἐναντίον μέλους τῆς Κυβερνήσεως ἢ Ὑφυπουργοῦ μετὰ τὴν διενέργειαν ἐξετάσεως καὶ ὑποβολὴν πορίσματος ὑπὸ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 127 Ἐπιτρόπου, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ἄρθρον 95

1. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστηρίων συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν.

2. Οἱ δικασταὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των ὑπόκεινται μόνον εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους.

3. Εἰς τὴν Βουλὴν δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἐρώτησις ἢ ἐπερώτησις ἢ δήλωσις ἢ νὰ διεξαχθῇ οἱαδήποτε συζήτησις περὶ ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον δικαστηρίου δίκης.

Ἄρθρον 96

1. Οἱ τακτικοὶ δικασταὶ πάσης κατηγορίας, τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς διορίζονται εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμόν, κατὰ νόμον, ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

2. Εἰδικοὶ νόμοι ὁρίζουν τὰ προσόντα, τὰ τῆς βαθμολογικῆς, μισθολογικῆς καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον λειτουργῶν.

Ἄρθρον 97

1. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἀρεοπαγῖται, οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Ἐφέται, οἱ Πάρεδροι τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Πρωτοδίκαι καὶ οἱ τακτικοὶ δικασταὶ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, εἶναι ἰσόβιοι. Οἱ Εἰσαγγελεῖς καὶ Ἀντεισαγγελεῖς, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ ἐπίτροποι καὶ ἀντεπίτροποι τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, οἱ εἰσηγηταὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οἱ εἰρηνοδίκαι, οἱ πταισματοδίκαι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν, οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσόβιοι ἢ μόνιμοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ οἱ λοιποὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, δύναται νὰ παυθοῦν μόνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἕνεκα ποινικῆς καταδίκης, πειθαρχικοῦ παραπτώματος, νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει καὶ τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117.

2. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἀρεοπαγῖται, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ Ἀντεισαγγελεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν, οἱ Πρόεδροι τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων, ὁ Γενικὸς ἐπίτροπος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ ἐπίτροποι τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οἱ λοιποὶ τακτικοὶ δικασταί, εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, ἐπίτροποι καὶ ἀντεπίτροποι τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

3. Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ ἄμισθοι φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑποθηκῶν, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 98

1. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου διορίζονται, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ὁρίζεται εἰς ἕνδεκα. Δύναται ὅμως νὰ αὐξηθῇ μέχρι δέκα πέντε διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

3. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου διορίζονται : α) ἐξ ἀνωτάτων δικαστικῶν ἢ καθηγητῶν νομικῶν μαθημάτων τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἢ διακεκριμένων νομομαθῶν, καὶ β) ἐκ δημοσίων ἀνδρῶν διακριθέντων εἰς τὴν πολιτικήν, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ζωήν, ὡς καὶ ἀνωτάτων δημοσίων λειτουργῶν.

4. Τὰ μέλη τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκ τῶν ὑπὸ στοιχεῖον α΄ τῆς προηγουμένης παραγράφου κατηγοριῶν.

5. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ἐνεργοῦνται ἐκ μελῶν τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

6. Νόμος ὁρίζει τὰ τοῦ βοηθητικοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τὰ τῆς Γραμματείας καὶ τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου.

7. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, ἐκ τῶν ἕνδεκα μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἕξ διορίζονται ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον α΄, τὰ δὲ ὑπόλοιπα πέντε ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον β΄ κατηγορίας τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου τούτου. Ὁ διορισμὸς τούτων γίνεται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 99

1. Οἱ Σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προάγονται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου καὶ τῶν ἀντιπροέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνεργοῦνται ἐκ Συμβούλων τοῦ δικαστηρίου τούτου, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 100

1. Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν δικαστῶν τῶν τακτικῶν, πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων ὡς καὶ τῶν εἰσαγγελέων καὶ ἀντεισαγγελέων, ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἂν ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης διαφωνῇ πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, δύναται ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὰς ὁποίας οὗτος δὲν διεφώνησεν.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐνεργοῦνται ἐκ μελῶν τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

3. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις, δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 101

1. Οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου προάγονται, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα, διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου τούτου.

2. Αἱ προαγωγαὶ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργοῦνται ἐκ τῶν Συμβούλων τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 102

1. Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν δικαστῶν, τῶν ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἀντεπιτρόπων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἂν ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς διαφωνῇ πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης, δύναται, ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Διοικητικῆς Δικαιοσύνης, πρὸς τὰς ὁποίας οὗτος δὲν διεφώνησεν.

2. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεις ὡς καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθεῖσαι διοικητικαὶ πράξεις, δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 103

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς ἡ ἀποδοχὴ πάσης ἄλλης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας ἢ ἄσκησις οἱουδήποτε ἐπαγγέλματος ὡς καὶ ἡ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς διοικητικὰ συμβούλια ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογὴ των ὡς μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ἡ τοποθέτησίς των εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 109 παρ. 3 προβλεπόμενα εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 104

1. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγ-

κτικοῦ Συνεδρίου, ἀσκεῖται, ὡς νόμος ὁρίζει, ὑπὸ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον συγκροτεῖται ἐκ δύο μελῶν ἑκάστου τῶν δικαστηρίων τούτων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προκειμένου περὶ τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, προκειμένου δὲ περὶ μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου ὁρίζονται διὰ κληρώσεως, ἀποκλειομένων ἑκάστοτε τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

2. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν λοιπῶν τακτικῶν δικαστῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, ἐπιτρόπων καὶ ἀντεπιτρόπων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἀσκεῖται ὑπὸ συμβουλίων συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα. Τὴν πειθαρχικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν συμβουλίων τούτων ἐγείρει καὶ ὁ Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

3. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 105

Τὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμματείας πάντων τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ὁρίζονται διὰ νόμου. Ἡ μετάθεσις, ἀπόσπασις καὶ προαγωγὴ τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐνεργεῖται, μετὰ προηγουμένην σύμφωνον ἠτιολογημένην γνώμην δικαστικῶν συμβουλίων συγκροτουμένων ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, ἡ δὲ πειθαρχικὴ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία ἀσκεῖται παρὰ τῶν τακτικῶν δικαστῶν, εἰσαγγελέων καὶ ἀντεισαγγελέων ἢ ὑπὸ δικαστικῶν συμβουλίων συγκροτουμένων ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ἄρθρον 106

1. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἁρμοδιοτήτων τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, αἰτήσει τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἢ ἀνεγνωρισμένου κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς Κόμματος. Αἱ ἀποφάνσεις τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου δημοσιεύονται, κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἀποφασίζει :

α) ἐπὶ προσφυγῶν κατὰ νομοθετικῶν ἢ διοικητικῶν πράξεων προπαρασκευῆς ἢ ἐνεργείας βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὡς καὶ ἐνστάσεων κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς βουλευτῶν, εἴτε αὗται ἀναφέρονται εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν διενέργειαν αὐτῆς εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων·

β) ἐπὶ τῆς συνταγματικότητος νόμου, νομοθετικοῦ διατάγματος ἢ διατάξεώς τινος αὐτῶν εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως ἀντιθέτων περὶ αὐτῆς ἀποφάσεων μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον·

γ) ἐπὶ πάσης ἄλλης ὑποθέσεως, ἡ ὁποία προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὡς ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ.

3. Τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον ἐξελέγχει τὸ κῦρος τῶν προεδρικῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν δημοψηφισμάτων.

4. Ἅπασαι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἀμετάκλητοι. Δημοσιεύονται κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των ἀποτελοῦν δεδικασμένον ἔναντι πάντων.

5. Διάταξις νόμου ἢ νομοθετικοῦ διατάγματος, κηρυσσομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀντισυνταγματική, εἶναι ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τούτου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁριζομένου ἐν τῇ ἀποφάσει χρονικοῦ σημείου.

Ἄρθρον 107

1. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπάγονται ἰδίως :

α) ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 48 παρ. 3 διαταγμάτων·

β) ἡ ἀκύρωσις, κατόπιν αἰτήσεως, πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα·

γ) ἡ ἀναίρεσις, κατόπιν αἰτήσεως, τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων διὰ παράβασιν νόμου ἢ ὑπέρβασιν ἐξουσίας·

δ) πᾶσα ἄλλη διοικητικὴ ὑπόθεσις, ἡ ὁποία ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἢ τοῦ νόμου.

2. Νόμος δύναται νὰ ὁρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως ἢ ἀναιρέσεως.

3. Κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον α' περίπτωσιν τῆς παρ. 1 δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος.

4. Ἡ συμμόρφωσις τῆς διοικήσεως πρὸς τὰς ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 108

1. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάγονται ἰδίως :

α) ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν νόμων περὶ συντάξεων, ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας διὰ τὴν παροχὴν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 79 παρ. 2·

β) ἡ ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

γ) ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς νόμος ὁρίζει·

δ) ὁ ἔλεγχος τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων·

ε) ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων ἀμφισβητήσεων·

στ) αἱ προσφυγαὶ ἢ ἐφέσεις κατὰ τῶν καταλογιστικῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, ἄλλων ὀργάνων τῆς διοικήσεως, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου·

ζ) ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν εὐθύνην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἐπελθοῦσαν εἰς τὸ Κράτος ζημίαν·

η) ἡ ἐκδίκασις ἐνδίκων μέσων ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀπονομῆς συντάξεων, κατὰ τὰ διὰ νόμου ὁριζόμενα·

θ) πᾶσα ἄλλη διοικητικὴ ὑπόθεσις, ἡ ὁποία ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

2. Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα α, β, γ καὶ δ περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος.

3. Ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀφορῶσαι εἰς τὸν καταλογισμὸν ὑπολόγων καὶ τὴν ἀπονομὴν συντάξεων, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 109

1. Τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια συνιστῶνται δι' εἰδικῶν νόμων πρὸς ἐκδίκασιν εἴτε πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν εἴτε ὡρισμένων κατηγοριῶν τούτων.

2. Εἰς τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένη διοικητικὴ ὑπόθεσις.

3. Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ ἐξακολουθοῦν μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημέναι, πλὴν ἐκείνων δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνέστησαν διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 116 καὶ 117 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων, ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Ἄρθρον 110

Εἰς μὲν τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπάγονται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἢ ὑποθέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς δὲ τὰ ποινικὰ δικαστήρια αἱ ποινικαὶ ὑποθέσεις.

Ἄρθρον 111

1. Τὰ κακουργήματα καὶ τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ μικτῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων συγκροτουμένων, ὡς νόμος ὁρίζει, ἐκ τακτικῶν δικαστῶν κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ ἐξ ἐνόρκων.

2. Κακουργήματα ὑπαχθέντα, μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, διὰ ψηφισμάτων καὶ εἰδικῶν νόμων, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζωνται ὑπ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ὑπαγάγῃ ταῦτα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μικτῶν ὁρκωτῶν δικαστηρίων.

3. Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 112

1. Εἰδικοὶ νόμοι, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 95 παρ. 1, ὁρίζουν : α) τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων καὶ ἀεροδικείων, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθοῦν ἰδιῶται, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις στρεφομένας κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ β) τὰ περὶ εἰδικῶν δικαστηρίων λειῶν.

2. Εἰδικοὶ νόμοι ὁρίζουν τὰ περὶ τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται νὰ μὴ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 95 παρ. 1, 116 καὶ 117.

Ἄρθρον 113

1. Διὰ νόμου δύναται νὰ ὁρισθοῦν διὰ πταισματικὰς παραβάσεις, βεβαιουμένας παρ' ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἐπακριβῶς καθωρισμένα πρόστιμα, ἡ καταβολὴ τῶν ὁποίων ἀπαλλάσσει τοὺς παραβάτας τῆς ποινικῆς διώξεως. Οἱ ἀμφισβητοῦντες τὴν παράβασιν δικαιοῦνται νὰ ζητήσουν τὴν παραπομπήν των ἐνώπιον δικαστηρίου. Ἐν περιπτώσει μὴ αἰτήσεως παραπομπῆς, τὸ πρόστιμον εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας.

2. Διὰ νόμου δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἡ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς, ἔχουσαν ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρον 114

Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων : α) μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ γ) μεταξὺ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μικτοῦ Δικαστηρίου, ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 115

1. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Συμβούλων καὶ παρέδρων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων, δικαστῶν, ἐπιτρόπων καὶ ἀντεπιτρόπων διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ

εἰδικοῦ δικαστηρίου συγκροτουμένου, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμία ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας ἀπαιτεῖται.

2. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἑκάστοτε τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον.

3. Ἀγωγὴ κακοδικίας κατὰ μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου δὲν χωρεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'
Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἄρθρον 116

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι. Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ δικαστήριον ὀφείλει δι' ἀποφάσεώς του, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα, νὰ διατάσσῃ τὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν διεξαγωγὴν τῶν συνεδριάσεων, ἐὰν ἡ δημοσία συζήτησις ζημιοῖ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἢ τὸ κοινωνικὸν καθεστὼς ἢ τὰς ἐνόπλους δυνάμεις ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ἐὰν προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν αἰδῶ ἢ ἐὰν συντρέχουν εἰδικοὶ λόγοι πρὸς προστασίαν τῆς οἰκογενειακῆς ἢ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς προσώπου τινός.

Ἄρθρον 117

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 118

Τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ ἐφαρμόζουν διατάξεις νόμων, νομοθετικῶν διαταγμάτων καὶ κανονιστικῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι κατηρτίσθησαν κατὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος ἢ ἀντίκεινται εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 119

Ἕκαστος δικαιοῦται εἰς τὴν παροχὴν ἐννόμου προστασίας ὑπὸ δικαστηρίου καὶ δύναται ν' ἀναπτύξῃ ἐνώπιον τούτου τὰς ἀπόψεις του περὶ τῶν δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων του.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ
Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
ΑΡΧΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 120

1. Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὀργανοῦται κατὰ σύστημα ἀποκεντρωτικόν, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Τὸ Κράτος διαιρεῖται εἰς περιφερείας. Κατὰ τὸν διὰ νόμου καθορισμὸν τούτων, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ γεωοικονομικαί, πληθυσμικαὶ καὶ συγκοινωνιακαὶ συνθῆκαι.

Ἄρθρον 121

1. Τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν συνιστοῦν οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες.

2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐνεργεῖται διὰ καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

3. Νόμος ρυθμίζει, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, τὰ τῆς ἀναδείξεως τῶν ὀργάνων τῶν συνδέσμων Δήμων, Κοινοτήτων, ἢ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

4. Ὅπως ἐκλεγῇ τις Δήμαρχος, Πρόεδρος Κοινότητος, δημοτικὸς ἢ κοινοτικὸς σύμβουλος, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι Ἕλλην πολίτης, νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἅμα δὲ τὴν κατὰ νόμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν, νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἐκλογικὸν κατάλογον καὶ νὰ μὴ ἐμπίπτῃ εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 61 παρ. 2 περιπτώσεων.

5. Οἱ ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχουν τὴν προαγωγὴν τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων τῆς οἰκείας περιφερείας. Πᾶσα ἀνάμιξις τῶν ὀργάνων τούτων εἰς θέματα ξένα πρὸς τοὺς ὡς ἄνω σκοποὺς ἀπαγορεύεται, ὡς νόμος ὁρίζει.

6. Τὸ Κράτος ἀσκεῖ ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς νόμος ὁρίζει.

7. Τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των.

8. Τὰ συμβούλια τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως δύνανται νὰ διαλυθοῦν ἢ μέλη αὐτῶν νὰ κηρυχθοῦν ἔκπτωτα τοῦ ἀξιώματός των παρὰ τῆς ἐποπτευούσης ἀρχῆς, ὡς νόμος ὁρίζει, ἕνεκα δραστηριότητος στρεφομένης κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ πολιτεύματος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν ἢ ἕνεκα δραστηριότητος ἀντικειμένης εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 122

1. Ἡ χερσόνησος τοῦ Ἄθω ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίγλας καὶ ἑξῆς, ἀποτελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τούτου προνομιακὸν καθεστὼς αὐτοδιοίκητον τμῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ κυριαρχία παραμένει ἄθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς τὸ Ἅγιον Ὄρος διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκτοῦν, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν.

2. Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται κατὰ τὸ καθεστὼς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ χερσόνησος τοῦ Ἄθω, τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος εἶναι ἀναπαλλοτρίωτον. Ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἀσκεῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἀποτελούντων τὴν Ἱερὰν Κοινότητα. Οὐδεμία ἀπολύτως μεταβολὴ ἐπιτρέπεται τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οὐδὲ τῆς ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὑποτελῆ ἐξαρτήματα, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐγκαταβίωσις ἐν αὐτῷ ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν.

3. Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν ἁγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουν μὲν καὶ ψηφίζουν αἱ εἴκοσιν Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

4. Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν ἁγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Αἱ ἀνωτέρω ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσκοῦνται, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, διὰ διοικητοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθορίζονται διὰ νόμου. Διὰ νόμου ἐπίσης καθορίζονται ἡ ὑπὸ τῶν μοναστηριακῶν ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, ὡς καὶ τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἄρθρον 123

1. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ὀφείλουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη ἔργῳ ἐκδηλουμένην, εἶναι ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετοῦν τὸν λαόν.

2. Ἡ ἰδιότης τῶν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπαλλήλων ἀντίκειται ἀπολύτως πρὸς ἰδεολογίας σκοπούσας τὴν ἀνατροπὴν ἢ τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ συνδεομένας πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ προγράμματα κομμάτων διαλυθέντων καὶ τεθέντων ἐκτὸς νόμου.

3. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 124

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν καὶ ἄνευ τηρήσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ διαδικασίας ἐπιλογῆς. Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ διὰ περιωρισμένον ἀριθμὸν εἰδικῶν θέσεων, δι' ἃς ἀπαιτοῦνται εἰδικὰ προσόντα, ἐπιτρέπεται ὁ ἄνευ τῆς ὡς ἄνω διαδικασίας διορισμός, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ εἰδικοῦ νόμου.

2. Ἡ διάρθρωσις πάσης ἐν γένει δημοσίας ὑπηρεσίας πρέπει νὰ θεμελιοῦται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι αἱ ἐν αὐτῇ προβλεπόμεναι θέσεις ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν, ἀπὸ κοινοῦ λαμβανόμεναι, τὸ ἓν τρίτον τῶν θέσεων τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἡ κατὰ βαθμοὺς κατανομὴ τῶν ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων θέσεων δέον νὰ εἶναι τοιαύτη ἐν ἑκάστῃ ὑπηρεσίᾳ, ὥστε αἱ εἰς ἕκαστον τῶν βαθμῶν τούτων προβλεπόμεναι νὰ μὴ εἶναι πλείονες τοῦ ἑξαπλασίου τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

3. Ἀπαγορεύεται πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ὑφ' οἱονδήποτε τύπον. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, βάσει εἰδικοῦ νόμου ὁρίζοντος τὸ ἔκτακτον ἢ κατεπεῖγον τῆς ἀνάγκης ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων.

4. Νόμος ὁρίζει τὰ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 125

1. Τὰ προσόντα τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων πάντων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὁρίζονται διὰ νόμου.

2. Οἱ κατέχοντες ὀργανικὰς θέσεις δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς ἀποχωρήσεως λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ τῆς παύσεως συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ εἰδικῶς ἠτιολογημένης γνώμης οὔτε ὑποβιβάζονται οὔτε ἀπολύονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὠργανωμένων συμβουλίων, ἀποτελουμένων τουλάχιστον κατὰ τὰ δύο τρίτα ἀπὸ μονίμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τοιούτων ἀποφάσεων χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς νόμος ὁρίζει.

3. Αἱ διατάξεις τῶν παρ. 1 καὶ 2 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ α) ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, διεπομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς καὶ β) ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες κατέχουν ὀργανικὰς θέσεις, πλὴν τῶν κοινοτικῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅμως δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθοῦν αἱ περὶ μονιμότητος διατάξεις.

4. Οἱ κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπάλληλοι ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, πάντως δέ, οἱ μὲν ἔχοντες βαθμὸν ἀπὸ τοῦ

4ου καὶ ἄνω καὶ οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀντιστοιχοῦντες ὑπάλληλοι εἰδικῆς διαβαθμίσεως, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, οἱ δὲ τῶν κατωτέρων βαθμῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οἱ καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ τῶν ἰσοτίμων Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἀποχωροῦν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

5. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐξαιρῶνται τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι ὡς πρέσβεις ἢ πληρεξούσιοι ἢ πρόσεδροι ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι ἢ ἄλλοι προϊστάμενοι τῶν διοικητικῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν γραφείων τῶν Ἀντιπροέδρων τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν, ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 126

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. Κατ' ἐξαίρεσιν, δύναται δι' εἰδικῶν νόμων νὰ ἐπιτραπῇ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις ὁ διορισμὸς καὶ εἰς δευτέραν θέσιν, τηρουμένων πάντως τῶν διατάξεων τῆς ἑπομένης παραγράφου.

2. Αἱ ἀμοιβαὶ ἢ οἱαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαυόντων προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ, ἕνεκα παροχῆς παρ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως. Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν, ἐλεγχομένη καὶ διαπιστουμένη δικαστικῶς, ἐπάγεται τὴν ὁριστικὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαιτίου.

3. Τὰ διὰ τοὺς βουλευτὰς θεσπιζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 63 ἀσυμβίβαστα ἰσχύουν καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων, οἵτινες ὅμως δύναται νὰ ὁρίζωνται μέλη διοικητικῶν συμβουλίων.

4. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρον 127

1. Ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης περιόδου ἐκλέγει, ἐκτὸς τῶν μελῶν αὐτῆς, νομομαθῆ ἀνεγνωρισμένου κύρους ὡς Ἐπίτροπον πρὸς ὑποβοήθησιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

2. Ὁ Ἐπίτροπος ἐκλέγεται διὰ πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ συνόλου τῶν αἱρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

3. Ὁ Ἐπίτροπος ἐνεργεῖ ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, αἰτήσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἢ ἀρχηγοῦ ἀνεγνωρισμένου κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς Κόμματος, πρὸς τοὺς ὁποίους ὑποβάλλει ἐκθέσεις καὶ πορίσματα.

4. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ

ΑΙ ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἄρθρον 128

Αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, Θαλάσσης καὶ Ἀέρος καὶ ἔχουν ὡς ἀποστολὴν τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἔναντι πάσης ἐπιβουλῆς.

Ἄρθρον 129

Οἱ στρατιωτικοὶ ὀφείλουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα, τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις καὶ ὑπηρετοῦν τὸ Ἔθνος. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 130

Ἡ ἀποστολὴ καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ στρατιωτικοῦ ἀντίκειται ἀπολύτως πρὸς ἰδεολογίας σκοπούσας τὴν ἀνατροπὴν ἢ τὴν ὑπονόμευσιν τοῦ κρατοῦντος πολιτεύματος, τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τὴν ἄμβλυνσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν Ἑλλήνων ἢ συνδεομένας πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ προγράμματα κομμάτων διαλυθέντων καὶ τεθέντων ἐκτὸς νόμου. Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 131

1. Αἱ προαγωγαὶ καὶ ἀποστρατεῖαι τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐνεργοῦνται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, συγκροτουμένων ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης διαφωνῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, δύναται, ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀνακοινώσεως τῆς ἀποφάσεως, νὰ παραπέμψῃ ταύτην εἰς δευτεροβάθμιον συμβούλιον μείζονος συνθέσεως ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν,

3. Αἱ τοποθετήσεις καὶ μεταθέσεις τῶν ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐνεργοῦνται ὑπὸ ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων συγκροτουμένων ἐξ ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν, ὡς νόμος ὁρίζει.

4. Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου αποφάσεις τῶν συμβουλίων εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης, αἱ δὲ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

5. Διὰ νόμου ὁρίζονται εἰδικώτερον τὰ τῆς διαδικασίας πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν συμβουλίων καὶ τὰ τῶν ἁρμοδιοτήτων αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς βαθμολογικῆς ἐξελίξεως τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 132

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 131 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος καὶ τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, τῶν δι' αὐτοὺς συμβουλίων συγκροτουμένων ἐξ ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Ἄρθρον 133

1. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 1, 2 παρ. 1, 3, 7 παρ. 1, 8, 9, 30 παρ. 1, 32 παρ. 3, 33, 55, 59, 95 παρ. 1 καὶ 2, τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 97, 133 παρ. 1 καὶ 136 δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

2. Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις οἱασδήποτε ἄλλης διατάξεως ὁσάκις ἡ Βουλή, διὰ πλειονοψηφίας τῶν ἑπτὰ δεκάτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν αὐτῆς ἀποφασίσῃ ταύτην εἰς δύο ψηφοφορίας ἀπεχούσας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τουλάχιστον μῆνα. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἀπαιτεῖται πλειονοψηφία τῶν ὀκτὼ δεκάτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς προκειμένου περὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 10 παρ. 1, 11, 12, 13 παρ. 1, 14 παρ. 1, 16 παρ. 1, 2 καὶ 5, 17 παρ. 1, 18 παρ. 1, 19 παρ. 1 καὶ 2, 21 παρ. 1, 2 καὶ 3, 24 παρ. 1, 40, 41, 46, 56 παρ. 1, 74 παρ. 1, 89 παρ. 1, 96, 100 παρ. 1, 102 παρ. 1, 116, 117, 118, 119, 133 παρ. 2 καὶ 3. Διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 25, 30 παρ. 2, 31, 43 παρ. 1, 45, 47, 49, 67 παρ. 1, 69 παρ. 1, 77 παρ. 3 καὶ 82 παρ. 1 ἀπαιτεῖται πλειονοψηφία τῶν ἐννέα δεκάτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν αἱρετῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

3. Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις διατάξεων τοῦ Συντάγματος δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πλὴν ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀποφασίσῃ, πρὸ τῆς παρόδου τοῦ δεκαημέρου, τὴν ὑποβολὴν αὐτῆς, ἐν τῷ συνόλῳ της ἢ κατὰ διάταξιν, εἰς δημοψήφισμα διεξαγόμενον ὡς νόμος ὁρίζει. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ δημοψήφισμα διεξάγεται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προκηρύξεώς του ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, αἱ δὲ ὑποβληθεῖσαι εἰς τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ διατάξεις τίθενται ἐν ἰσχύϊ μόνον ἂν ἐγκριθοῦν ὑπ' αὐτοῦ.

4. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος πρὸ τῆς παρόδου ἑπταετίας ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύϊ τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 134

1. Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες νόμοι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952, θεωροῦνται μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

2. Ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Συντάγματος νομοθετικὴ ρύθμισις καὶ διάλυσις ὑφισταμένων εἰσέτι ἀγροληψιῶν καὶ ἐδαφονομικῶν βαρῶν, ἡ ἐξαγορὰ τῆς ψιλῆς κυριότητος ὑπὸ ἐμφυτευτῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων, ἡ κατάργησις καὶ ρύθμισις ἰδιορρύθμων ἐμπραγμάτων σχέσεων καὶ ἡ λῆψις μέτρων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κατατμήσεως ἢ διευκόλυνσιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς ὑπερμέτρως κατατετμημένης μικρᾶς ἐγγείου ἰδιοκτησίας.

3. Διὰ νόμου ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου ὁρίζεται, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Συντάγματος, ἡ ἀπαλλοτριουμένη ἀκίνητος καὶ κινητὴ περιουσία τοῦ ἐκπτώτου βασιλέως καὶ μελῶν τῆς οἰκογενείας ἡ ὁποία ἐβασίλευσεν ἐν Ἑλλάδι. Διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὁποίου κηρύσσεται καὶ συνάμα συντελεῖται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἡ ἀπαλλοτρίωσις, ὁρίζονται ρητῶς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος καταβολῆς ταύτης, τὰ δικαιοῦχα πρόσωπα καὶ τὰ τῆς χρήσεως ἢ διαθέσεως τῶν καθ' ἕκαστον ἐκ τῶν ἀπαλλοτριουμένων πραγμάτων.

Ἄρθρον 135

1. Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ Σύνταγμα καταργοῦνται.

2. Τὸ Ψήφισμα τῆς 16/29 Ἀπριλίου 1952 διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ. Συντακτικαὶ Πράξεις, ἐκδοθεῖσαι μετὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου 1967 καὶ ἀντίθετοι πρὸς τὸ Σύνταγμα, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν μέχρι καταργήσεώς των διὰ νόμου, ἐκδιδομένου κατὰ

τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 139, πάντως δὲ οὐχὶ πέραν τῆς ἐξ ὁλοκλήρου θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Συντάγματος. Αἱ ὡς ἄνω Πράξεις δύναται νὰ τροποποιηθοῦν δι' ὁμοίου νόμου, ἀλλὰ κατὰ περιεχόμενον μὴ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ Σύνταγμα ὡς πρὸς τὰς τροποποιουμένας διατάξεις.

3. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Α' τοῦ ἔτους 1967 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἀσκήσεως τῆς Συντακτικῆς καὶ Νομοθετικῆς Ἐξουσίας καὶ τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος», ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ὁμοίου ἢ παρεμφεροῦς περιεχομένου ἄλλων Συντακτικῶν Πράξεων, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 136

1. Πρῶτος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὁρίζεται ὁ ἤδη προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ Πρωθυπουργὸς Γεώργιος Παπαδόπουλος, τῆς θητείας του ἀρχομένης ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος «περὶ τῶν τροποποιήσεων τοῦ ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου 1968 Συντάγματος» καὶ λήγούσης τὴν 1ην Ἰουνίου 1981. Οὗτος ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ Ψηφίσματος τούτου καὶ πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, δίδει τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 παρ. 2 ὅρκον, ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ὑφυπουργῶν, τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀνωτέρων ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ἀρχῶν τοῦ Κράτους.

2. Πρῶτος Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὁρίζεται ὁ Στρατηγὸς Ὀδυσσεὺς Ἀγγελῆς, ὁ ὁποῖος πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του, δίδει ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 36 παρ. 3 ὅρκον.

Ἄρθρον 137

1. Ὁ ἤδη προσωρινὸς Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ὑφυπουργῶν δημοσιεύσῃ τὸ Ψήφισμα ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἐξελέγξεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δημοψηφίσματος τῆς 29ης Ἰουλίου 1973.

2. Οὗτος, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων του ὡς πρώτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὸ ἄρθρον 136 παρ. 1, ἐξουσιοδοτεῖται ὅπως:

α) Δημοσιεύσῃ διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δημοσιεύσεως τοῦ Ψηφίσματος, τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος εἰς ἑνιαῖον κείμενον, προκῦπτον ἐκ τῆς προσαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ψηφίσματος πρὸς τὰς μὴ καταργουμένας δι' αὐτοῦ διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς 15ης Νοεμβρίου 1968 καὶ τοῦ προοιμίου αὐτοῦ, μετὰ προηγουμένην ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

β) Συνεχίσῃ ἀσκῶν, κατὰ τὴν μεταβατικὴν μέχρις ἀναδείξεως τῆς Βουλῆς περίοδον, καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Πρωθυπουργοῦ παραλλήλως πρὸς τὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, μὴ ἀποκλειομένου τοῦ παρ' αὐτοῦ διορισμοῦ ἑτέρου προσώπου ὡς Πρωθυπουργοῦ.

γ) Διορίζῃ καὶ παύῃ τὴν κυβέρνησιν κατὰ τὴν μεταβατικὴν μέχρις ἀναδείξεως τῆς Βουλῆς περίοδον, ἄνευ τηρήσεως τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 43 παρ. 1 τασσομένων προϋποθέσεων καὶ διατυπώσεων.

δ) Συγκροτήσῃ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1973, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον καὶ προβῇ, τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1974, εἰς προκήρυξιν ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν Βουλῆς, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο πρώτων τακτικῶν συνόδων αὐτῆς, θὰ δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 133.

Ἄρθρον 138

Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Ψηφίσματος προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἁρμοδιότητες τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἢ ἑτέρων συλλογικῶν ὀργάνων ἐπὶ θεμάτων ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ δημοσίας τάξεως, ἀσκοῦνται ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 45, 47, 49 καὶ 87 παρ. 2 καὶ 3.

Ἄρθρον 139

1. Ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος καὶ μέχρι συγκλήσεως τῆς ἐκ τῶν ἐκλογῶν ἀναδειχθησομένης Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νομοθετικὰ διατάγματα μὴ χρήζοντα ἐπικυρώσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

2. Κυροῦται, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Συντακτικὴ Πρᾶξις τῆς 1)1 Ἰουνίου 1973 «περὶ ἐγκαθιδρύσεως πολιτεύματος Προεδρικῆς Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος καὶ διενεργείας δημοψηφίσματος». Τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ταύτης ἐκδοθέντα Νομοθετικὰ Διατάγματα, Προεδρικὰ Διατάγματα καὶ Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διατηροῦν τὴν ἰσχύν των καὶ δὲν χρήζουν οἱασδήποτε κυρώσεως.

3. Αἱ κατὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι τοῦ Ψηφίσματος ὑφιστάμεναι ἐξουσιοδοτήσεις πρὸς ἔκδοσιν βασιλικῶν διαταγμάτων λογίζονται ἰσχυραὶ πρὸς ἔκδοσιν, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1973 καὶ ἐφεξῆς, προεδρικῶν διαταγμάτων.

Ἄρθρον 140

1. Αἱ πρῶται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ψηφίσματος βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ὡς καὶ αἱ ἀμέσως ἑπόμεναι, θὰ διενεργηθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει νομοθετικοῦ διατάγματος ἐκδοθησομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 139 παρ. 1. Αἱ πρῶται ἐκλογαὶ θὰ διεξαχθοῦν ὑπὸ κυβερνήσεως προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ἐδαφίων β ἢ γ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 137.

2. Αἱ τελοῦσαι ἐν ἀναστολῇ διατάξεις τῶν ἄρθρων 12, 14 παρ. 1 ἕως 3, 25 παρ. 2, 111 καὶ 112 τίθενται ἐν ἐφαρμογῇ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ ψηφίσματος.

3. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 58 παρ. 1 καὶ 2, 60 καὶ 121 παρ. 2 τίθενται αὐτοδικαίως ἐν ἰσχύι ἅμα τῇ συγκροτήσει καὶ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου. Ἡ ἐκλογὴ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν θέλει πραγματοποιηθῆ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1974.

4. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται, μέχρις ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῆς Βουλῆς, νὰ ἐκδίδῃ, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις, τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Προεδρικὸν Διάταγμα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἄνευ ἑτέρας τινὸς διατυπώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1973

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ